

Upravništvo. Ljubljana, Knaflejeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Seratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana: Knaflejeva ulica 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.

Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.

Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

VLADNE ČETE PREŠLE V OFENZIVO

Po celotredenski ofenzivi frankovcev je včeraj nastal nepričakovan preokret — Vladne čete so vrgle sovražnika iz malo prej zavzetih postojank in ga pritiskajo nazaj na vseh frontah

Pariz, 14. marca. r. Prvič po Francovi ofenzivi so vladne čete včeraj zabeležile pri Guadalajari znanjšne uspehe. Velikopotezno zasnovana ofenziva, ki naj bi dovela do padca Madrida, je zastavljena. Italijanski divizionji se ni posrečilo zavzeti Guadalajaro z istim početom, kakor so zavzeli kraje vzdolž ceste od Bajdesa do Trihuegue. Odmor, ki je bil potreben frankovcem, da se znova zberejo in pregrupirajo, so vladne čete izkoristile za nenaden protinapad. V tej protiofenzivi so vladne čete vrgle Italijane in frankovce nazaj izza Torihe, 20 km severno od Guadalajare, kateri so se bili približali za pet kilometrov. Frankovci so se morali umakniti v teku včerajšnjega dne vse do Trihuegue, ki leži 28 km daleč od Guadalajare.

Z vojaškega stališča je zanimivo, da so se sedaj tudi vladne čete začele posluževati nove taktike. Proti motoriziranim divizionjem generala Bergonzonija, ki si je pridobil svoje izkušnje v abesinski vojni, so poslali vladinovi v boj goste

oddelke svojega letalstva, ki je zasulo Italijane s točo bomb in jim prizadejalo silne izgube. Baš ta okolnost je imela za posledico, da so se morali Italijani in frankovci naglo umakniti, ker bi jih sicer popolnoma uničili.

Istočasno so vladne čete prešle v ofenzivo tudi na Jarami južno od Madrida ter pri Morati de Tahue, kjer so vrgli frankovce za več kilometrov daleč nazaj. Ta dva uspeha vladnih čet sta imela za posledico, da se je Francovo obroč okrog Madrida zlomil in se je odprtina razširila za dobrih 80 km.

Najnovejši vesti poročajo o novi ofenzivi frankovcev vzdolž morskobale v smeri proti Almeriji. Ta ofenziva se je pričela že pred tremi tedni, a so jo zastavili po padcu Motrija. Kakor vse kaže, prehaja španska državljanska vojna v popolnoma novo razdobje. Na mesto dosedanjega obleganja posameznih mest, ki ni prineslo nobene odločitve, se sedaj razvijajo borbe, ki morajo dovesti do odločitve.

so nacionalisti na raznih sektorjih te fronte prodri dalje še za 2 km. Odbili so napad nasprotnikov pri Aravači. Ubilih je bilo tedaj 7 republikanskih prostovoljcev in vojakov. Na fronti pri Jarami so nacionalisti zavzeli nasprotnikove postojanke v bližini Pingarona. Tu se je premaknila fronta za 3 km bliže Madridu. Nacionalisti so tu ujeli večje število republikancev. Na južnem bojišču ni prišlo do nikakih važnih operacij.

General Queipo de Llano je imel včeraj po radiu govor, v katerem je demantiral vesti, da bi bile vladne čete pri Guadalajari zavzele neke vasi, predvsem pa Trihuego. Prav tako je demantiral trditve, da bi se bili nacionalisti v zadnjih borbah posluževali plinskih bomb. Med drugim je dejal, da so rdeči začeli širiti take vesti, da bi vnaprej preprečili sami sebe, ker očitveno nameravajo uporabiti tudi strupene pline v nadaljni borbi. V takem primeru bomo prisiljeni nastopiti z enakimi sredstvi.

Z operacijami, ki so se izvršile včeraj zapadno od aragonske ceste so si nacionalisti osvojili tri važne postojanke, in sicer: Postojanko na reki Jenarez, drugo postojanko v bližini železniške proge Madrid-Saragosa in končno važno postojanko ob jenareškem kanalu, ki je speljal do Alcala de Janerea. Republikanske čete se napadom nacionalistov niso mogle dolgo upirati. Nenadoma pa so vladne čete ustave nadaljne prodiranje nacionalistov s pomočjo oklopnega vlaka, ki so ga poslali proti njim po železniški progi od Val de Ancete, ki vodi proti Espinosu de Janerez. Nacionalisti so skušali nato republikance obkoliti in onemogočiti oklopnemu vlaku umik. Zaenkrat še ni znano, kako so se razvili nadaljni boji.

Tudi nacionalistične kolone, ki operirajo pri Guadalajari, so imele včeraj velike težave zaradi vlaka in močvirij, ki so nastala po zadnjih nalivih. Posebno motorizirani oddelki so se morali skoraj popolnoma ustaviti. Pehoti pa je le uspelo prodreti proti jugu proti Brihuege, in po dolini reke Ria Jenarez za nekaj km.

Na fronti pri Jarami so nacionalisti prav tako dosegli nekaj uspehov. Potisnil so nasprotnike za 4 km nazaj. Pri Pingaronu je prišlo do hudih spopadov, vendar so tudi tam nacionalistične čete dosegle neke uspehe. Zavzele so postojanke, ki obkrožajo cesto proti Valenci.

Nj. Vel. kraljica v Bukarešti

Bukarešta, 14. marca. AA. Davi ob 10.50 je prispela v Bukarešto Nj. Vel. kraljica Marija v spremstvu svojega adjutanta polkovnika Pogačnika. Na postaji Cotroceni so Nj. Vel. kraljico sprejeli rumunski kralj Karol, predsednik rumunske vlade Tatarescu, baron Sparker, general Zibanek, dvorni dami Mavrodi in Prokopiu, dr. Manuela ter člani vojnega doma Nj. Vel. kraljice, nadalje jugoslovnski poslanik v Bukarešti. Poslanikova soproga je Nj. Vel. kraljici izročila lep šopek cvetja, čim je izstopila iz vagona. Po pozdravih s prisotnimi se je odpeljala z Nj. Vel. kraljem Karolom v Cotrocenski dvorec.

Sokoli v Sofiji

Sofija, 14. marca. AA. Snoči se je vršila v sofijskem nacionalnem gledališču svečana akademija, na kateri so sodelovali naši Sokoli in bolgarski Junaki. Sokoli in Sokolice beogradske sokolske župe so predvajali zelo lep tovarniški program. Razen članov vlade in zastopnikov odbora je prišla na sokolsko akademijo vsa sofijska elita. Na akademiji so bili med drugimi bivša ministrka predsednica Aleksander Cankov in Kimon Georgijev, bivši ministar Kičev, češkoslovaški poslanik Maxa, odpravnik poslov jugoslovnskega poslanstva v Sofiji dr. Dragan Božović, s celokupnim osebje poslanstva in mnogo drugih uglednih osebnosti. Sokoli so nastopili strumno in z dovršeno tehniko. Občinstvo je točko za točko njihovega programa sprejelo z navdušenimi aplavzi.

Truplo Milana Pribičevića v Zagrebu

Zagreb, 14. marca. o. Truplo Milana Pribičevića je danes dopoldne prispelo v Zagreb. Na kolodvoru Sava se je vršila kratka spominska svečanost, ki so se je udeležili zastopniki KDK z inž. Košutićem na čelu. Po cerkvenih obredih, ki sta jih opravila dva pravoslavna duhovnika, je imel narodni poslanec dr. Hinko Krizman govor, v katerem je slavil pokojnikove zasluge kot vojaka in politika. Ob 11. je vagon s krsto krenil dalje v Beograd, kamor bo prispel jutri zjutraj ob pol 2. Pogreb bo v Beogradu jutri popoldne ob 3.

Parnik v plamenih

San Francisco, 14. marca. AA. Ameriške križarke »Louisville« je z vso naglico pohitela na pomoč angleški ladji »Silve Beach«, ki je pričela 400 milj daleč od obale goreti. Križarica je prevozila vseh 400 milj z brzino po 28 vozlov na uro. Doselej je rešila 8 potnikov z angleške ladje, na kateri je pa še okrog 40 potnikov.

Gentlemen agreement med Jugoslavijo in Italijo?

Senzacionalna poročila francoskih listov — Italija bi zajamčila status quo na Jadranu

Pariz, 14. marca. »ECHO de Paris« in »Ouvreur« objavljata poročila, po katerih bo med Jugoslavijo in Italijo v najkrajšem času podpisan gentlemen agreement, s katerim bi Italija zajamčila status quo na Jadranu in s tem tudi prevzela obvezno jamstvo za nedotakljivost jugoslovnskih meja. Oba lista te informacije obširno komentirata.

Agencija Havas pa poroča iz Rima, da so vesti, po katerih bo v kratkem sklenjena nova trgovska pogodba med

Jugoslavijo in Italijo, netočne. Trgovinski odnosi med obema državama so urejeni s provizornim sporazumom, ki poteka konec maja. Možno je, da se bodo pričela pogajanja za sklenitev novega sporazuma, če bi bil ta odpovedan, kar pa se doslej ni zgodilo. Ugodnosti, ki jih je imela Jugoslavija zagotovljene s tem sporazumom, so bile izrpane z najnovejšimi finančnimi ukrepi italijanske vlade.

Madžarska pred diktaturo

Regent Horthy naj bi dobil izredna pooblastila, da bi mogel neovirano uvesti avtoritativni režim

Budimpešta, 14. marca. r. V tukajšnjih dobro poučenih političnih krogih zatrjujejo, da bo vlada takoj po velikonočnih počitnicah predložila parlamentu predlog zakona, ki pomeni v bistvu spremembo ustave in s katerim se bodo razširile pravice državnega upravnika Horthyja. Ta zakon bo parlament sprejel takoj po proračunski razpravi, vsekakor pa še pred odhodom na parlamentarne poletne počitnice.

Madžarska vlada se je odločila za ta korak zaradi fašističnih stremeljenj, ki se pojavljajo zadnje čase v skrajnih desničarskih krogih. Vlada se je nameravala hitlerjevsko usmerjenemu puču sicer uprta in ga preprečiti, vendar pa v gotovih pogledih simpatizira z uvedbo avtoritativnega režima in ga bo skušala uvesti na nekaj legalni način. V to svrhu je predvsem potrebno, da dobi

regent Horthy, ki soglašal s temi načrti, primerna pooblastila. Nameravani zakon bo pooblastil regenta Horthyja, da more brez sodelovanja parlamenta izdati zakone v soglasju z vlado slično, kakor to dela v Nemčiji Hitler in v Italiji Mussolini. Na ta način bo tudi vlada dobila večjo neodvisnost od parlamenta ter bo mogla docela neodvisno od političnih strank usmerjati državni voz.

V opozicijskih krogih so izzvale te vesti veliko razburjenje, ker pričakujejo, da bo s tem odstranjen poslednji ostanek parlamentarizma, ki je opoziciji omogočal vsaj to, da je mogla povedati svoje mnenje. Zaradi tega tudi po mnenju političnih krogov ministrski predsednik Daranyi ni dopustil nikake debate o nameravanem nacističnem puču v parlamentu in je enostavno izjavil, da so vse vesti o tem izmišljene.

Vojska Male antante steber miru v Evropi

Odločna izjava češkoslovaškega ministra narodne obrambe

Praga, 14. marca. r. Češkoslovaški ministar za narodno obrambo g. František Mahnik je dal novinarjem izjavo o obrambni moči češkoslovaške vojske ter se v zvezi s tem dotaknil tudi vojaškega položaja Male antante. Med drugim je izjavil: Češkoslovaška ne opusti nobene prilike, da poveča in okrepi svojo obrambno moč. Ona gre sporedno s tehnično izpopolnitvijo in z razvojem bojnih metod. Največjo pozornost posveča motorizaciji vojske, povečanju vojnega letalstva, a na posebno ogroženih mestih gradi primerne utrdbe ter organizira protiletalsko obrambo ter se na vse strani prilagodeva toku časa.

Poleg zavesti naše moči nam daje pobudo tudi naša solidarnost z zavezniki, in prvi vrsti z Malo antanto. Jugoslovnska, češkoslovaška in rumunska vojska imajo sijajno tradicijo, ter so pod močnim vodstvom opremljene z vsem, kar je potrebno.

Medsebojno prijateljstvo, sorodni značaj in privrženost istim idealom spajajo naše narode in naše vojske. Tesno politično sodelovanje in najtesnejši stiki med generalnimi štabi so pripomogli, da predstavljajo naše vojske nezlomljiv branik proti vsakemu rušenju miru v Srednji Evropi. Mi imamo pravico do življenja in bomo to svojo pravico branili do skrajnosti. Samozaupanje nam daje tudi zavest, da je novi red v Srednji Evropi, odkupljen s potoki krvi, pravičnejši in boljši, kakor pa je bil pred svetovno vojno. Zato smo odločeni, da branimo ta red z vsemi svojimi moralnimi in materialnimi silami. Vojske držav Male antante predstavljajo najmočnejši steber miru v Evropi in smejo zato tudi računati z lojalno podporo vseh ostalih braniteljev miru, reda in miroljubnega razvoja.

Zahteve občinskih uslužbencev

Beograd, 14. marca. p. Zveza organizacij mestnih in občinskih uslužbencev je imela danes svojo letno skupščino, ki je bila zelo dobro obiskana. Delegati so prišli iz vseh krajev države. Z zborovanja so bili najprej poslani brzojavni pozdravi Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in notranjemu ministru, nato pa je predsednik Zveze Josip Marošević podal obširno poročilo o položaju občinskih namestencev. V imenu beogradske občine je zborovalce pozdravil beogradski župan Ilić, beogradski poslanec g. Jeremija Protić pa je podčrtal v svojem govoru, da bodo občinski uslužbenci le s čvrsto organizacijo in slogom dosegli uredničenje svojih upravičenih zahtev. Sledilo

je poročilo uprave zveze. Zveza šteje nad 60.000 članov. Vse stremiljenje organizacije je šlo za tem, da bi se primerno izpremenile in izpopolnile določbe v zakonu o mestnih in v zakonu o podeželskih občinah. Sedaj so občinski uslužbenci brezpravna raja ter jih lahko po milji volji predstavljajo in odpuščaajo. Občinski uslužbenci zahtevajo zagotovitev stalnosti in odgovarjajočo materialno zagotovitev njihovega položaja. Posebno so govorniki protestirali proti določbi, da se lahko občinski uslužbenci premeščajo iz ene v drugo občino. V tem smislu so bile sprejete tudi resolucije. Ob koncu je bila izvoljena skoro vsa doosedanja uprava.

Ljubljanski mestni proračun sprejet

Kakor smo poročali v nedeljski številki, je ljubljanski mestni svet v soboto zvečer razpravljal o mestnem proračunu za leto 1937-38. Po uvodnih poročilih župana dr. Adlešiča in načelnika finančnega odbora prof. Dermastje je bila debata, v katero je poseglo 12 članov mestnega sveta. Prvi je govoril podžupan dr. Ravnihar, ki je v začetku omenil, da on kot podžupan nima glasovalne pravice. Kljub temu smatra za svojo dolžnost, da da nekatere pripombe k proračunu. V nadaljnjih svojih izjavah je kritično obravnaval mestni proračun in razne njegove postavke. Med drugim je opozarjal na visoke banovinske in cestne sreske doklade, ki ljubljanske prebivalstvo bolj obremenjujejo od občinskih doklad. Draveka banovina je iz skupnih banovinskih fondov mnogo premalo dotirana. Ljubljani in Zagrebu bi bilo treba priznati enak položaj kakor ga ima v finančnem pogledu Beograd, ki tvori banovino za sebe. Dances plačuje ljubljanski davkoplačevalce na državne davke še 127 odstotkov doklad, ako pa bi se Ljubljana izenačila z Beogradom, bi te doklade lahko padle morda na polovico.

Nadaljni govorniki so zvezo priporočali sprejem proračuna, pri tem pa izražali še

razne želje in predloge. Med drugim je dr. Stele omenil, da bo mestni muzej že v kratkem urejen in dostopen za občinstvo. Dr. Ažman je bil mnenja, da je letošnji proračun mnogo boljši od lanskega, pa se je zato čudil, zakaj je opozicija odšla s seje.

Ker opozicija, kakor smo že poročali, pri proračunski razpravi ni sodelovala, je bil proračun pri glasovanju svedoča sprejet soglasno. Župan je nato omenil še izjavo, ki so mu jo pred svojim odhodom izročili opozicijski mestni svetniki. Rekel je, da njemu ni znano, da so podpisniki izjave zahtevali, naj bi seja ne bila pred ponedeljkom. Zavračal je potem še očitke, da bi bilo predecestvo zavlačevalo predložitev proračuna. Dr. Korunu ob početku seje ni mogel dovoliti besede, ker se je moral držati poslovnika.

Seja je bila končana ob pol 2. zjutraj.

Poplave v Franciji

Pariz, 14. marca. AA. Iz Larosa poročajo, da je silen vihar omajal nasipe na otoku Noir Moutjeru. Morje se je razlilo preko nekih 100 ha zemlje. Prebivalstvo se je umaknilo s svojih hiš.

Hud poraz frankovcev pri Guadalajari

Madrid, 14. marca. o. Središče vseh borb je bilo danes na severovzhodnem bojišču, kjer so republikanske čete pod poveljstvom generala Miaja definitivno izvojevale veliko zmago nad nemškimi in italijanskimi motoriziranimi oddelki. Močna nacionalistična ofenziva je s tem doživela svoj poraz in je definitivno zaustavljena na položajih pri Trihugi, ki leži 64 milj severno vzhodno od Madrida. Po prvem porazu na položajih pri Brihuegi so se začeli Italijan-

ski in nemški oddelki umakati v redu, ki pa so stopila v akcijo letala, je nastal splošen nered in se je umik izpremenil v paničen beg. Republikanske čete so vrgle sovražnika 30 km daleč nazaj in s stalnim obstreljevanjem iz letal in s topovi onemogočajo konsolidacijo nacionalistov. Pri tej zmagi so zajele republikanske čete tudi ogromen vojni plen, zlasti mnogo italijanskih tankov, avtomobilov, topov, strojnica in municije.

Obtožbe španske vlade proti Italiji in Nemčiji

Zeneva, 14. marca. o. Posebni delegat španske vlade je danes na tajnem sestanku Društva narodov noto, v kateri opozarja španska vlada Društvo narodov na najnovejšo kršitve mednarodnih obveznosti s strani Italije in Nemčije. Španska vlada navaja v svoji noti podrobne podatke o številu in sestavi italijanskih in nemških čet, ki se bore na strani generala Franca. Obenem opozarja španska vlada Društvo narodov na tajne načrte, ki jih imata Nem-

čija in Italija. Sporedno s koncentriranim napadom na Madrid, ki ga namerava izvesti general Franco prihajajo dni nameravata Italija in Nemčija s svojimi vojnimi ladjami, ki sodelujejo pri mednarodni kontroli španske obale, napasti Valencijo in Barcelono. Italija in Nemčija sta tudi poslali v Španijo nove letalske oddelke, ki bodo stopili v akcijo šele pri nameravanem generalnem napadu na Madrid.

120.000 Nemcev in Italijanov se bori za zmago generala Franca

Madrid, 14. marca. o. Člani francoske in belgijske parlamentarne delegacije, ki se mude v Madridu, so posebno zaskrbljeni več italijanskih ujetnikov ter so na ta način izvedeli za razne podrobnosti. Italijanski poročnik Fulvio je izpovedal, da plačuje italijanska vlada rodbinam italijanskih vojakov, ki se bore v Španiji na strani generala Franca, mesečno po 31 dolarjev. Vojaki sami dobe dnevno po 1,5 dolarja od česar morajo plačati 90 centov za hrano. Italijanski vojski so bili poslani v Španijo s posebnimi transportnimi ladjami in skupinah po 2.500 mož. Vsi so najmoderneje opremljeni. Prve oddelke so izkrcali 6. februarja v Cadizu od koder so jih takoj poslali na fronto. Po izpovedbah tega oficirja je na španskih bojiščih 120.000 dobro opremljenih italijanskih in nemških vojakov, in sicer 80.000 Italijanov in 40.000 Nemcev. Vsi nosijo nemške, odnosno italijanske vojaške uniforme ter se bore pod poveljstvom svojih oficirjev in pod svojimi zastavami. Italija je poslala svoje čete v Španijo iz Neapelja, Nemčija pa iz Hamburga in Stettina.

Vladna poročila

Madrid, 14. marca. AA. Snoči ob 22. je odbor za obrambo prestolnice izdal komunikacije, ki v njem pravi, da je bil včerajšnji dan dan slave za republikanske čete. Republikanska vojska je prevzela iniciativo na frontah pri Jarami in Guadalajari in dosegla velike uspehe. Republikanci so zavzeli tri važne nacionalistične postojanke in zaplenili izredno velike množine vojnega materiala, 12 topov, 2 tovorna avtomobila, polna streliva, 60 strojnica, 40 manjših topov itd. Na fronti pri Jarami je republikansko topništvo popolnoma onemogočilo koncentracijo nacionalistične vojske.

Na južni fronti so kljub silnemu neurju republikanske čete vzdžale v hudi borbi pri Pozobancu, in dosegle sijajni uspeh. Pri Villi Neubi del Luque so vladne čete s smelnim napadom potisnile nasprotnika nazaj ter mu zaplenile dva tanka; mnogo nacionalistov je bilo ubitih. Na fronti pri Guadalajari so vladne čete vršile več nenadnih napadov, ki pa jih je vladno topništvo strlo. S silnim ognjem je povzročilo v vrstah nacionalistov pravo paniko. Posebno hudo so republikanski topovi zdelali nacionalistične konjeniške enote. Izgube nacionalistov so ogromne. Vladna artilerija je razdejala tudi nacionalistične proviantne in municijske kolone, ki so jih poslali četam v prvih rovih. Vladno letalstvo je prav tako odločilno poseglo v borbo na tej fronti.

Danes opoldne je odbor za obrambo Madrida objavil naslednje službeno poročilo: Na fronti pri Guadalajari so vladne čete s pomočjo letal, topov in tankov pričele z novo ofenzivo v smeri Siguenze. Vladne čete so ponovno zavzele mesto Trihuego. Zaplenile so šest poljskih topov, 2 protiletalska topova ter večje množine sanitet-

Neuspela akcija Francovega letalstva

Barcelona, 14. marca. AA. Po komunikaciji odbora za narodno obrambo sta se pojavili včeraj nad Besosom dve uporniški trimotorni letali, ki sta ju spremljali še dve lovski letali. Na mestecu so vrgli 80 vnetljivih bomb. Skušali so uničiti električno centralo, kar jim pa ni uspelo. Na potu proti Sabadelu so zažgali 2 kočii v vasi Gramanet. Neke žena je bila tedaj ubita. V Badaloni so obstreljevali tamkajšnjo tovarno, ne da bi jo zadel. Pač pa so razdejali dve hiši. Neke oseba je bila ubita, 3 ranjene. Nazadnje so obstreljevali tudi neko ladjo v bližini obale. Tudi ladje niso zadeli.

Nacionalisti priznavajo zastoj svoje ofenzive

Salamanca, 14. marca. AA. Nacionalistični glavni stan poroča: Nacionalistične čete, ki so pričele snoči z novo ofenzivo, so mcale proti večeru zaradi nalivov upustiti vsako nadaljnjo akcijo. Silni nalivi so skoro že vso okolico okrog Guadalajare spremenili v močvirja. Zaradi tega so postale operacije zelo težavne. Kljub temu

Zbor vojnih dobrovoljcev

Lepa manifestacija idealov, ki so ustvarili Jugoslavijo, in v ognju preizkušnega tovarštva

Ljubljana, 14. marca
Danes dopoldne je bila v dvorani »Zve- zed« idilična skupščina, ki je lepo manife- strala ono najrdnejšo prijateljstvo, ki je kakor plemenita kovina utrdi in izkaja v najhujšem ognju. Zborovali so vojni dobro- voljci, članj srečne organizacije Zveze voj- nih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije. Predsednik prof. Josip Jeras je posevil zbor spominu znanih in neznanih padlih tovaršev, v prvi vrsti pa najvišjemu in najboljšemu tovaršu in vrhovnemu povelj- niku pokojnemu kralju Aleksandru. Nagla- sil je, naj manifestira zbor slovo vseh za- vednih poštenih Jugoslovenov, naj pa bo tudi vsem, ki živijo v svobodi, jugosloven- ski državi, svari, da so svetlinje, za kate- re je bila prelite dragocena kri, nedotak- ljive. Vdanostno brzojavko Nj. Vel. kra- lju Petru II. ter brzojavne pozdrave kra- ljevskemu namestništvu, ministru vojske in mornarice in Zvezi vojnih dobrovoljcev so zborovali z velikim navdušenjem spre- jeli. Potem je predsednik pozdravil zastop- niki vojske, komandanta vojnega okrožja polkovnika Zivanoviča ter zastopnike raz- nih organizacij. Invalidsko organizacijo je zastopal g. Osana, organizacijo rezervnih oficirjev g. Lorger, ki je odbornik dobro- voljske organizacije, Sokolsko župo s. Smo- lejeva, Narodno odbrano g. Proenc, čet- niško organizacijo pa g. Roš in Brizaj. Posebej je predsednik še pozdravil vojnega tovarša konzula CSR g. inž. Mičoviškega in zastopnike tiska.

V svojem poročilu o lanskem delovanju organizacije je naglasil, da je bila največ- ja skrba posvečena notranji utrditvi organi- zacije, tesnejšim stikom z javnostjo, afir- maciji dobrovoljskega duha, v prvi vrsti pa stikom z našo vojsko, s katero so dobro- voljci za vedno najtesnejše zvezani. Pri vseh teh nalogah so bili doseženi zadovolj- vi rezultati, organizacija vojnih dobrovolj- cev pa mora svoje delo nadaljevati, da bo v javnosti dosegla mesto, ki jo ga zaslužila požrtvovalna dejanja njenih članov. Do- brovoljci ne poznajo nobenih fraz, kakor jih niso poznali tudi takrat, ko so ivregajo- vse, stopili v borbo. Vojni dobrovoljci po- znajo samo dejanje in za njih velja samo načelo: Pojednec nič, celota vse!

Po zaključku svojega govora je predse- dnik prebral dopis mestnega poglavarstva, v katerem g. dr. Kodre naznanja, da je bil določen za zastopnika mestne občine pri dobrovoljskem obnem zboru, a da ni mogel priti, ker je bolan. (Medklje: Ali je samo eden pri mestni občini?)

O živahnem delovanju organizacije

je obširno poročal tajnik Edvard Prinčič. Lani je bilo 12 rednih in 3 izredne seje ter slavnostni obem zbor 28. junija. Bilo je tudi več sestankov s predavanji. Lansko leto je bilo za dobrovoljce jubilejno, pove- čeno 20letnici slavni borbi I. srbske do- brovoljske divizije v Dobrudži in spominu onih tovaršev, ki so leta 1916 žrtvovali svoja življenja za ustvaritev Jugoslavije. Odsolanci organizacije so se udeležili tudi romanja v Dobrudžo, o čemer je »Jutro« obširno poročalo. Odbor erezke organizaci- je je predlagal glavnemu odboru, naj ukre- ne vse potrebno, da se izjajo serije dobro- voljskih znamk, da bi se tako pridobilo nekaj sredstev za revne dobrovoljce, v pr- vi vrsti pa za dobrovoljce-koloniste. Dnev- no časopisje in celo kalatogi so že pisali, da bodo take znamke izšle še meseca sep- tembra, vzrok, zakaj niso izšle, pa ni znan.

Lani ni zmedel dobrovoljcev v Sloveniji nihče dobil zemlje. Prošnje, ki so ostale ne rešene na banovini, so bile poslane polje- dejskemu ministru. Zveza dobrovoljcev je dosegla, da ni bila odvzeta zemlja onim dobrovoljem, ki se niso mogli naseštiti do 1. septembra. Pripravljen je nov osnutek pravilnika, po katerem se bo zemlja dodeli- la je onim dobrovoljem, ki se mislijo na- seliti, vsem ostalim pa bo priznana vred- nost v bonih Privilegirane agrarne banke. Doseženo je tudi to, da bodo priznani za borce oni dobrovoljci, ki niso po lastnj pro- šnji vršili službo v edinih neborcev.

Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev šteje 146 članov. Niso pa v organizaciji še vsi vojni dobrovoljci in na nje je tajnik naslovil naslednje besede:

— Tovariši! Dolžnost nas vseh je, da ostanemo tovariši, kakor smo bili na bojn- jih poljanah. Pozabiti ne smemo, da smo ec borili za to državo, katero nam je za- pustil blagopokojni viteški kralj Aleksan- der I. Udeležili in da jo ohranimo naše- mu mlademu kralju Petru II. Za njo je padel naš veliki mučenik, a njegov duh ži- vi med nami in mi moramo za njim, če bo treba tudi v borbo za našo s krvjo pridob- leno domovino.

Malo podpor — veliki izdatki

Blagajnik dr. Hebein je podal natančno poročilo o denarnem prometu organizaci- je. Posebno značilna je navedba, da je or- ganizacija lani od vseh oblastev prejela 3000 Din, a da je morala v podporo svoj- ih najbednejših članov izdati preko 2.300 Din. Nabiralna akcija organizacije je sicer odlično uspela, za svoj prapor pa je mora- la organizacija vendarle še nekaj doplača- ti.

Predsednik prireditvenega odeska Zagor je podal lepo poročilo o vseh prireditvah in, ko je omenjal akademijo ob proslavi 20letnice prvih bojev v Dobrudži, je izre- kel iskreno zahvalo konzorciju »Kazine, ki je dala brezplačno na razpolago prostore, vojaški godbi in drugim za sodelovanje, oficirskemu in podoficirskemu zboru pa za lepo udeležbo. Pri vidovdanski proslavi, ko so dobrovoljci razvili svoj prapor, pa ima velike zasluge Narodna Odbrana, ki je da- la iniciativo za ustanovitev akcijskega od- bora in je nosila tudi velik del gmotnih žrtev. Akcijski odbor je vodil g. dr. Du- lar. Zahvalo so dobrovoljci dolžni tudi bi- žnemu komandantu dravske divizijske obla- sti generalu Nedejkoviču. Lanski Vidov- dan je bil najpomembnejša nacionalna ma- nifestacija. Zledejo je pri tej manifesta- ciji sodeloval Sokol, kar pa je tudi razum- ljivo. Dobrovoljci so bili in ostanejo Soko- li. Sokolska ideja jih je vodila na pot po žrtvovanju. Pri lanskem vidovdanski proslavi je bil vsaj v duhu vsak Slovenec, ki je za- voden Jugosloven. Pri uspehu lepe vidov- danske proslave ima velike zasluge tudi mestna občina.

Dobrovoljci učijo in opozarjajo

Ob zaključku svojega poročila je pred- sednik prireditvenega odeska Zagor še z zanosnim poudarkom orisal nalogo dobrovoljske organizacije. Dobrovoljci morajo narod učiti in opozarjati. Dragocene žrtve zahtevajo, da se vsa naša javnost zaveda kaj so one pomenile v naši go- dovinli. Dobrovoljci so največji zgodovin- ski dokaz narodnega edinstva in sloge. Odpor proti krivicam jih je združil in po- žrtvovalnost, s katero se je podali na naj- nevarnejšo pot, sta najrdnejša temelja naše narodne svobode in državne samostoj- nosti. V svojem požrtvovanju niso pozna- li dobrovoljci nobenih plemenskih razlik. In ko je danes toliko ljudi, ki se v miru in svobodi ukvarjajo s problemi, ki so bi- li za dobrovoljce rešeni že v ognjenem kstu, morajo dobrovoljci z isto odličnost- ju, ki jih je nekaj vodila v najbolj tve- gane borbe, opozarjati vso javnost na ve- liko in zaslužno dobrovoljsko idealo, a jo tudi opozoriti, da se teh idealov ne sme nihče dotakniti, dokler dobrovoljci ži- vijo.

Zaradi pouka in opozorila javnosti naj odbor skrbi, da bo dobrovoljcu-heruju Go- sarju postavljen skromen spomenik v nje- govem rojstnem kraju v Škofji Loki, da dobi Ljubljana prihodnje leto ob 20letnici borb v Dobrudži spomenik vojnih dobro- voljcev iz Slovenije, da bo važnejša ulica Ljubljane posvečena kakemu pokojnemu junaku iz dobrovoljskih vrst in da bo pri- hodnje leto dostojno proslavljena 20letni- ca preboja solunske fronte.

O spominski knjigi slovenskih dobrovoljcev

je obširno poročal prof. dr. Turk, ki je prečital tudi naslove njenih najvažnejših

Na debelo so kradli

Orožništvo je na Dravskem polju izsledilo nevarno ci- gansko tolpo, ki je v Sloveniji kradla, na Hrvaškem pa prodajala — Nameravali so otvoriti kar trgovino za ukradeno blago

Ptuj, 14. marca
V zadnjih mesecih so se na Dravskem polju, v Halozah in v Slovenskih goricah tako množili vlomi in tatvine, da je po- stalo ljudstvo že skrajno vznemirjeno. Neznanci so kradli kokoši, denar, konje, obleko, vino, žito, sploh vse, kar se da kakor- koli porabiti ali spraviti v denar. Po vaseh so zaman oprezali za tatovi in postavljali posebne nočne straže. Tatovi so si izbirali viharne, temne noči in kradli tam, kjer so jih najmanj pričakovali. Razpolagali so ne samo z vozovi in konji, marveč so imeli celo svoj avtomobil, da so mogli naglo pobegniti, če so jih kje zasačili. Orožniki so bili noč in dan na delu. Are- tirali so več sumljivih ljudi, ki pa so drug za drugim dokazali nedolžnost.

Sele te dni pa se je zadeva razjasnila. Orožniki so namreč ugotovili, da so se na- vadno pojavljali nekaj dni pred vlomi in tatvinami v dotičnih krajih cigani, ki so oprezali okrog, nato pa izginili. Razen tega so dognali, da prihajajo v te kraje razni sumljivi ljudje in prodajajo najrazličnejše blago po zmernih cenah. Po večini so ti ljudje prihajali iz sosedne savske banovine. Tam pa so ugotovili enake pojave. Tudi na Hrvaškem so se vrstili vlomi, ne da bi moglo orožništvo priti zlikovcem na sled.

Članov. Knjiga bo obsegala 800 strani, imela bo okrog 300 slik in prispevanj in bilo za njo 79 spominskih članov in 11 nekrologov. Vsi članki bodo razvrščeni ta- ko, da bodo nudili pregled vsega dobrovoljskega pokreta od balkanskih vojen do vrnitve v osvobodeno domovino. Ta knjiga bo zgodovinska in iz nje bo razvidno, da so tudi Slovenci prispevali velik delež v borbi za osvobodbo. Jugoslovenski dobrovoljci iz Slovenije so se zavedali, da se da zrušiti zatiralce samo z obojeornim uporom. Poleg srbske vojske se moramo samo obojeornim upornikom proti Avstriji zahvaliti za našo narodno svobodo.

Tovariško soglasje

je prišlo do lepega izraza, ko je v imenu nadzornega odbora njegov predsednik Mi- kuš poročal, da je našel vse v redu in da se zahvaljuje odboru. Ko je predsednik vprašal, če ima kdo kaj pripomniti k po- ročilom odborov, so vsi zborovalci po- trdili, da so poročila z zadovoljstvom spre- jeli. Ravno tako je bila soglasno sprejeta tudi lista upravnega odbora: Jeras Josip, Gorečan Franjo, dr. Hebein Josip, dr. Mer- so Valentim, Lorger Alfonz, Per Franjo, Primič Edvard, Pavlin Rajko, dr. Turk Ernest, Zagor Joco, Železnik Rudolf; na- mestniki: Fon Vekoslav, Laharnar Ivan, Habe Anton; nadzorni odbor dr. Kambič Mirko, Kolar Milan, Mikuš Franjo, Javor- nik Ivan, Sifrar Andrej; namestnika: No- san Franc in Gazvoda Ivan; delegati za zvezno skupščino: Jeras Josip, Zagor Jo- co, Stanič Stanko.

Predlogi, ki jih pošilja odbor sreske or- ganizacije glavnemu odboru v Beogradu, vsebujejo naslednje točke: Skrb države za brezposelne dobrovoljce, štetje vojnih let državnim uradnikom-dobrovoljem v efektivni službi, železniške olajšave, preme- sitve dobrovoljcev v državnih in samo- upravnih službah samo po disciplinski pre- iskavi, priznanje dobrovoljcev-disidentov in sibirskih dobrovoljcev, ki so se spet ja- villi v jugoslovensko vojsko edince do 5. novembra 1918, vsestransko zboljšanje glasila dobrovoljske zveze »Dobrovoljske- ga glasnika«.

sled. Tako se je pojavil sum, da gre za organizirano tolpo, ki krade po Slovenji, spravlja plen na Hrvaško in ga tam pro- daje, in narobe. Skupno z orožništvom v savski banovini izvedena akcija je rodila zlati popeln uspeh. Orožniki so izsledili in zapelj cigansko tolpo, ki je stela čez sto glav. Aretirali so jih po raznih krajih v dravski in savski banovini, po večini pa na Ptujemem polju, v Halozah in Slovenc- skih goricah.

Nekje na Ptujemem polju so odkrili tudi glavno skrivališče. V nekem gozdu so imeli cigani zakopano večje-število zabojev raz- nega manufakturnega blaga, platna, oblek, čevljev in drugega. Vse to blago je bilo nakradeno zadnje mesece. Vrednost tega blaga je ocenjena na blizu 100.000 dinar-jev. Več aretirancev je izpovedalo, da so to blago spravljali, ker so nameravali v kratkem otvoriti v Ptuj trgovino, ki bi prodajala samo na ta način pridobljeno blago. Ta trgovina bi naj hkrati pred- oblastvil in jim omogočila, da brez nevar- nosti spravijo v denar svoj tatinski plen. Prebivalstvo Ptujeske polta in sosednih okolišev si je sedaj oddahnilo. Vse pri- znanje gre orožništvu, ki ni mirovalo prej, dokler ni spravilo kradljivcev za varne za- paha.

Mariborska kronika

Muzejsko društvo

je imelo danes dopoldne v prostorih štjal- nice Studijske knjižnice obem zbor Poročila o uspešnem društvenem delu so podali predsednik prelat dr. Kovačič društveni tajnik profesor Baš, blaznik inž. Baum- gartner in knjižničar ravnatelj Glaser. Dru- štvo ima zunaj na deželi kader zaupnikov, ki skrbi za to, da ne gredo zgodovinske dragocenosti v izgubo. Odbor se je mnogo pečal z vprašanjem preselitve muzeja iz do- sedanjih prostorov v mariborski grad, kjer bodo poleg muzeja imeli še svoja prostora banovinski arhiv. Studijska knjižnica in druge mariborske kulturne ustanove. Tudi se bo v gradu uredila velika umetnostna razstava dvorana in se bo Maribor s tem uvrtvil med naša vodilna kulturna mesta. Dragocene izkopenine (grobišča) so se naše pri Čerškah, Vurbergu in v Premurju. Društvo šteje 374 članov. Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik dr. Kovačič, od- borniki prof. Zuežek, prof. Baš inž. Baum- gartner inš. dr. Poljanec, ravnatelj dr. He- ric in dr. Travnar; preglednika računov upravniki Vrabl in prof. dr. Dolar.

Rezervni oficirji

so imeli obem zbor pri »Novem svetju«. Po- ročali so o uspešnem delovanju podobora Udrženja rezervnih oficirjev in boevnikov predsednik Perhavec, tajnik Kotber in bla- gajnik Grešak. Udrženje šteje 385 članov. Na obnem zboru sta spregovorila Nikodi- je Bozdanović predsednik osrednjega od- bora UROIR, in polkovnik Petrovič v ime- nu poveljnika generala Milenkoviča. Z obne- nega zhora so poslali vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravno br- zojavko ministru za vojsko in mornarico generalu Manjcu. Pri volitvah je bila v smi- slu pravil izvoljena tretjina odbornikov, ki ji je avtomatično potočila funkciska dola.

Borba proti jetiki

V prostorih OUZD je bil redni obem zbor Protituberkulozne lige, ki uspešno de- ljuje proti tuberkulozi. Društvo je podpra- lo tuberkulozne bolnike in je pošiljalo bol- ne otroke v počitniške kolonije. Sklad za zgradbo azila za pljučno bolne v Mariboru je parasel na 286.000 Din. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno doseđanj odbor z dr. Ipacevom na čelu.

Mariborski mizarji

organizirani v Druženju mizarških moj- strov v Mariboru so imeli pri Gambriču obem zbor. Poročali so predsednik Munda,

tajnik Koren, blagajnik Munda, za nadzorni odbor na Erhartič. Članov šteje združenje 149 pomočnikov je 238 in vajencev 110. Na obnem zboru je bilo mnogo govora protj šušmarstvu in zaradi uvoznije. Dru- štvena imovina izkazuje 50.875 Din. Vo- litav letos ni bilo.

Združenje trgovcev za mesto Maribor

je imelo v gornji dvorani hotela »Orla« obem zbor, ki ga je otvoril podpredsednik Mi- loš Oset in po uvodnih formalnostih predal besedo bivšemu predsedniku združenja Fer- du Pinterju, ki je tudi vodil obem zbor. Najprej je dolgoletni zaslužni predsednik Pinter orisal splošni gospodarski položaj in se v svojem poročilu izpno bavil z gos- podarskimi razmerami v naši državi. Po- drobno poročilo o delovanju združenja je podal acilni tajnik Skaza V združenju je večletnih 578 članov, od katerih je 67 za- drug, družb in zavodov. Lani je prejelo obrtne lste 65 novih članov, odvijanih in izbrisanih pa je bilo 69 obratov. Maribor- ski trgovci zaposlujejo skupno 661 name- ščenecv in 144 vajencev in vajenk. V tr- govski nadaljevalni šoli je bilo v šolskem letu 1935-36 vnanish 85 učencev in 55 učenk. Solska knjižnica šteje 506 knjig. Bla- gajniško poročilo je podal vestni blazajnik in knjižničar Zidanšek. Upravni sklad izka- zuje 121.214,54 dohodkov in 130.671,32 Din izdatkov. Hišni sklad 409.112,71 Din doho- kov in 161.423,32 Din izdatkov, pomožni sklad 36.924,86 Din dohodkov in 16.994,92 Din izdatkov. Pročarim je za 4000 Din višji ka- kor lanski, vendar ostane članarina ista kakor lani. V imenu nadzornega odbora je poročal Perhavec.

Izpregovorila sta nato zastopnik mestne občine dr. Senekovič in zastopnik Zveze trgovskih združenj Zdravko Anderle. Pri volitvah je bila soglasno izvoljena naslednja uprava: Miloš Oset, predsednik, Karel Jančič prvi podpredsednik, Franjo Majer, drugi podpredsednik; Rado Lenart, Ferdo Lovrec, Branko Mejovšek, Hinko Saks, Zdravko Anderle, Maks Jaš Jakoh- lah, Stanko Kočbek, Franjo Weiler, Ivan Kor- vačič, Anton Paš in Antom Antomčič; od- borniki; namestniki: Šinčič, Miša Prešern Leskovar, Salomon in Lah; nadzorni odbor: A. Jurše Videl, Strabi Klajnšek, inž. Mi- klje; namestnika: Povh in Kravos; častni odbor: Lepša, Rogič, Pinter Oset, Murko; namestniki: Voršič in Jančič. V solski od- bor so bili izvoljeni: Miloš Oset, Jakob Lah, Branko Mejovšek, Janko Prec, Ra-

čunaka preglednika sta Rado Lenart in J. Jurše.

Hladna kopel mu ni prijala

Danes dopoldne se je nudil pasantom ob Pristanu razburljiv prizor. 26letni, vinčarjev sin Avgust Cerne iz Radvanj se je pogel v Dravo, da se poslovil od življenja. Toda kmalu si je premislil in skušal zaplavati proti nabrežju Ptj »Mališ Benetkah« so ga spravili na varno in so ga nezavestnega obudili k življenju. Nato pa so ga morali prepeljati v tukajšnje policijske zapore, ker je kazal trdovratno namero, da se zopet

Rezultati mednarodnega plesnega turnirja v Kazini

Ljubljana, 14. marca
Odkar obstoja v Ljubljani Plesni sportni klub narasča zanimanje Ljubljancev za družabne pise, kakor je pokazal v so- boto zvečer mednarodni plesni turnir v Kazini. Dvorana je bila polna in občinstvo je z napetostjo sledilo turnirju, ki je bil vzorno organiziran. Tekmovali so v druž- abnih plesih pari iz Ljubljane, Zagreba, Gradca in Berlina.

Predsednik PSK inž. arh. Herman Hus je pozdravil goste in zastopnike oblastev in plesnosportnih organizacij, nato pa v imenu kluba izročil g. Ludoviku Cernetu diplomu, s katero ga je klub imenoval za svojega častnega predsednika. Tako je kljub proslavi 30-letnico udejestvovanja g. Cerneta na tem polju. V vrhovnem raz- sodišču so bili gg. inž. arh. Hus, Kosiček, dr. Krodemansch iz Gradca, dr. Schele- smar iz Gradca, Cerne in Keglvič iz Za- greba. Vodstvo turnirja so sestavljali gg. Jenko, Seunig Vital in Rode. Točkovski sodniki so bili dr. Dure iz Zagreba, Poetscher iz Gradca in dr. Kante in prof. Trost iz Ljubljane.

Tekmovanje se je vršilo v štirih razre- dih. V razredu C za tekmovalce, ki v tem razredu še niso prejeli kaj prej boljše kot 3. nagrado, je tekmovalo 6 parov, in sicer štirje člani PSK, dva pa člana za- grebskega APK. Turniški plesi za to sku- pino so bili foxtrot, tango in angleški valček kot izločilni ples. Prvo mesto si je pri- boril par Jožko Welas-Lisl Rustič iz Za- greba, drugo par Modrijan Ivan-Naglič iz Rinka (PSK), tretje pa par Vojska Stane- Bajzelj Mara (PSK).

V razredu B je tekmovalo 8 parov, ki so se že na turnirjih kvalificirali za tek- movanje v višem razredu, in sicer 5 pa- rov iz Ljubljane in 3 pari iz Zagreba. Vsa prva tri mesta so si priborili člani ljub- ljanskega PSK: prvo mesto par Seunig

vrše v Dravo. V toku dne se je pomislil in so ga nato izpustili

Racija ...

V noč na neredlo je izvršila policija po raznih mariborskih lokalih racijo mesec, da bo lahko izsledila vlomilce, ki so v zad- njem času izvršili v mestu in okolici vrsto vlovov. Vlomilcev niso dobili, pač pa so imeli večjo srečo pri nočnih kralitkah ka- terih so ujeli 16. Med njimi je nekaj takih, ki se bodo morale zdraviti v splošni bol- nice.

Marjan-Fini Stradner, drugo Lojze Lom- bar-Fanci Pirc, tretje pa Vodušek Karel- Moran Tinka. Plesali so foxtrot, angleški valček in kot izločilni ples tango.

V razredu A za pare, ki so si na tur- nirjih že priborili nagrade, je tekmovalo 7 parov, in sicer dva para iz Gradca, čla- na kluba WG, eden iz Zagreba in štirje iz Ljubljane. Prvo mesto je zasedel par Som- mer Otto-Greta Casso iz Gradca, drugo mesto Mirosavljevič-Lili Kastner iz Zagre- ba, tretje pa Boebel Fritz-Anita Dahlen iz Gradca. Najboljši za temi na četrtem mestu je bil ljubljanski par Kenda Hans- Roeser Ria, ki je kot najboljši par, ki je član PSK, dobil tudi prehodni pokal Sta- neta Seuniga za l. 1937. Predpisani plesi so bili foxtrot, tango in slowfox kot izlo- čilni ples.

V izrednem razredu M za pare, ki so tekmovali za mesto prvaka mednarodnega turnirja in za prvaka Jugoslavije za l. 1937, je tekmovalo 7 parov, in sicer 4 pari iz Gradca, par iz Berlina in dva para iz Zagreba. Plesali so foxtrot, angleški valček, slowfox in izločilni tango. Prvo mesto si je priboril par iz Berlina g. Teipel- gde. Kratz, ki je dobil naslov prvaka med- narodnega turnirja v Jugoslaviji in pokal za ta naslov; drugo mesto par Bečić Kor- nel-Grete Spitzl, člana zagrebškega APK, ki sta dobila pokal in naslov prvaka za Jugoslavijo za l. 1937, tretje mesto pa par Albert Meier-Gertrude Stieger, člana graš- kega GW kluba.

Ti trije zmagovalci so po zaključku tur- nija zaplesali še vsak svoj častni ples. Berlinčana sta plesala karioke z eleganco in dražestjo, ki jo je občinstvo sprejelo z navdušenim aplavzom. Mojestrsko je zaple- sal tudi zagrebški par tango in grašd par valček. Igral je priznani Negodev jazz, s katerim so bili tekmovalci zelo zadovoljni, pa tudi občinstvo, ki je plesalo pred tur- nirjem, med njim in po njem.

Čez drn in strn ... Sport krepi telo in duha

V 32. minuti prvega polčasa je prešla Jugoslavija spet v napad. Lojančič, na ka- terega je šel Hassel, je Hassla močno udaril v levo stran trebuha, Hassel je padel nezave- sten na tla in so ga morali odnesti z igrišča ... Ko je prišel Bertonecelj k igralcu Lojančiču in ga posvarjal, da to ni mogo- čet, če breca goste namesto v žogo mu je ta na njemu lasten način opsoval mater in mu je Bertonecelj dejal, da je s temi izrazi podal samo dokaz svojega značaja in kul-turne izobrazbe mu je Lojančič kot gostu iz Slovenije pljunil v obraz Obramba Lju- bljane je bila v stalni nevarnosti zaradi iz- redno surovih izpadov beograjskih igral- cev ... Ranjenu Hassel, ki je padel na igri- šču v nezavest, Bertonecelja rana na desni nosi Janežičeve ozrebotine po prsni in ble- surne ostalih igralcev Ljubljane so najboljši dokaz, kaj vse je sodnik dovolil Beograjčan- om. (»Slovenec« 8. III.)

Kranjani so iz of sde pozicije zabili gol ki ga sodnik Kos ni priznal. Igralci Kranja so tadaj obkročili sodnika, reditelji in funk- cionarji, pa tudi občinstvo je vdrlo na igri- šče tako da je bil sodnik prisiljen k svoji odločitvi. Prišlo je do neugodnih scen, pri katerih sta bila dva stražnika ranjena s ka- menjem. Hermežanski moštvo so morali stražniki spremiti na kolodvor. (»Jutro« 8. marca.)

Sport ima svoj stil

Tekma se je pričela v lepem stilu in je bilo pričakovati fair borbe za točko. Tu pa je kvarila razpoloženo občinstva sodnika piščalka ... Take napake so se opazile zlasti pri odločitvah glede kazenskih streljo- vi je sodnik ustavil dno zvezo Kranja, češ da je nepravilno startala na žogo v zraku, v resnici pa je oddal žogo z glavo popolnoma pravilno, saj je stal nasprotni igralec en meter pred njim ... Kmalu nato je bilo levo krilo Kranja zrušeno, ker mu je nasprotnik spodenel nozo ... Sedaj pa je prišlo najhuje. Leya zveza Kranja stre- lja iz daljave 16 m krasno na gol, vsi že vidijo gol — žvižg — žoga zadene prečko, nakar prične deana zveza in zabije gol. (»Jutro« 9. III.)

Canossa žida Bluma

Blumova pot v Canosso ... Polom gos- podarske politike vlade ljudske fronte ... Francoski varčevalec je bil preveč udarjen, da bi verjel v to sprostornitev. Vprašanje je, če bo svoj denar sedaj poveril tistim ljudem, ki so ga 9 mesecev obrabili in so se sedaj ko so se znašli pred polomom, sprobrili. Vprašanje je, če ne bo zahtev- val tudi politične sprostornitve, to je nove vlade novih mož, ki nimajo obremenjene proščotni. Ni dosti da je Blum sam šel v Canosso, z nim morajo na kolena tudi te- ste demagogične mase ljudske fronte, ki so zadnje mesece terorizirale vso pošteno jav- nost. Politične strasti, ki jih je vžvaloval demagogija ljudske fronte, se morajo po- miriti. Če se bo to zgodilo, bo francoski patriotizem ki je legendaren, prebrel vse težave in bo Blum, v kotikor tibe državne obrambe, lahko računal tudi na vso oporo tistih plasti ki jih je njegov režim najbolj tlačil. (»Slovenec«, 10. III.)

Ko je tri dni kasneje francoski narod v prvih dveh dneh obrambene posojila za- upal Blumovi vladi, ni manj ko deset mil- jard frankov. »Slovenec« te vesti ni maral zabeležiti da ne bi napravil vtiska, kakor da je kdaj lazal.

Od tu in tam

Štiri ladje, ki so bile v sestavu avstrijske vojne mornarice, ki je pri Visu premazala italijansko mornarico, se še sedaj nahaja- jo v naših vodah, vendar pa ne služijo ti- stuj namenu, kakor so prej. (»Slovenski dom«, 11. marca)

Psi in ljudje

Stekel pes je v Sisku ogrizel kar štiri ljudi. Ogrizel je svojega gospodarja, njegovo ženo, hčerko in slugo. Domači niso ve- deli, da je pes stekel. Sele po ozrnu so opazili na njem prve znake bolezni. Vsi ogrizeni so morali v Pasteurjev zavod, do- čim ostale pes, ki so bili še v hiši nadzo- rujejo. (»Slovenski dom«, 11. III.)

Da, da, treba se bo privajdati na čase, ki nam jih obetajo novoročki. Na čase, namre- ko, bo četa človek in pes dobila v skupni rubriki skupno imo.

General Franco

in njegov adut
Tudi za generala Franca se nabirajo baje v naši državi prostovoljci, le da naše obla- stj niso še zmogle priti na sled agentom te vrste Menda tudi ti agenti širijo tenden- ciozne vesti, ki pravijo, da je na španskem bojišču padlo že mnogo jugoslovenskih pro- stovoljcev pod različnimi okolnostmi. (»Slo- venski dom« 11. III.)

Misel na smrt, ki te prijazno čaka na bo- jišču za tuje interese, utegne rešda biti naj- boljši lim, na katerega se love kalini.

Angleška vlada

Predsednik vlade Baldwin je po odstopu pred 5. majem, ker je za ta dan napovedano svečano kosilo, ki ga priredi vlada kralju. (»Slovenski dom«, 11. III.)

Čežana na katoliški način

Toda kaj stišimo paenkrat? Kjer Franco- ve čete prično s kako večjo ofenzivo, po- vsod pomozajo pred seboj rdeče čete. To se je pokazalo zlasti pred Malago in se ne- kaj podobnega pripravljata sedaj pred Madri- dom A kdo je tisti, pred katerim se vsa mednarodna rdeča sila ne mora ustaviati? Če bremno komunistične in pri nas »nacio- nalne« liste, niso Marokanci ali pa kakš- ni debeloglavi Prusaki tisti ki delajo iz rdečih čežano. (»Slovenec«, 12. III.)

Ko je uredništvo »Slovenca« pred tremi leti naprosilo ljubljanskega škofa dr. Gregorja Rožmana za kratko izjavo o poslan- stvu katoliškega lista med Slovenci, je škof dr. Rožman dejal. (»Slovenec«, 31. XII. 1933.) »Katoliški tisk mora v vseh vprašanih po- litike, gospodarstva, kulture in umetnosti prinašamo načelo jasnost. To je ravna pot našega tiska, dosledno in neustrano mora oditi po njej. Trditi smemo, da je dosejel to pot hodij ... «

Sportna nedelja
Brez točke iz Zagreba

Ljubljana je padla na predzadnje mesto - Dvoje presenečenj v Beogradu - Gradjanski si utrjuje svoj vodilni položaj

Drugo kolo pomladanskega državnega prvenstva je za nami. Moštvo ljubljanskega...

V Zagrebu je zmagal favorit Gradjanski...

Iz Splita lahko pričakujemo pričevo zmagaj Hajduka nad Baskom.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Lists teams like Gradjanski, Hajduk, Jugoslavija, BSK, Slavijsa (S), Bask, Hašk, Slavijsa (O), Ljubljana, Concordia.

Hašk : Ljubljana 3 : 1 (2 : 1)

Zagreb, 14. marca.

Na grišču Haška, ki je kakor znano brez tribuna, se je danes ob 15.30 pred približno 400 gledalci vrisla ligaška...

Hašk: Šmarina - Slivak, Konstantinovič - Golac, Pajović, Berberić - Hrubec Horvat, Hrtrec, Požega, Vido...

Ljubljana: Logar - Hassl, Jug - Boncelj, Pupo, Pišek - Jože, Slapar, Lah, Pepček, Šercer.

Prvi vtis, ki so ga dobili gledalci, je bil, da igrata dve enakovredni moštvi. Ljubljana je močno pritiskala na vrata Haška.

Hašk vodil 1:0

V 20. min. Logar s padcem krasno brani Hitreccovo bombo. V 23. min. zabije drugi gol Hrubec. Logar je po nepotrebnem zapustil svoje svetišče in žoga je šla v prazen gol.

2:0 za Hašk

Hašk je stalno v napadu, Ljubljana pa se zelo slabo brani. V 35. min. gneča pred Haškovim golom. Ljubljana pa nima napadalca, ki bi znal izkoristiti te ugodne prilike.

2:1 za Hašk

V 33. min. Logar zopet lepo brani. Sledi mehka igra, ki nikakor ne odgovarja prvenstveni borbi. Igralci igrajo zelo fair. Zadnjih 5 minut pred koncem polčasa Hašk stalno napada ljubljansko vrata.

Hašk in Ljubljana sta bila v prvem polčasu enakovredna nasprotnika v polju. V streljanju pa je bil Hašk uspešnejši. Zlasti se je odlikoval Hitrec, ki je še vedno stari »lca« ter je mnogokrat bil deležen odobravanja publike.

V 2. min. drugega polčasa Logar zopet pokaže lepo obrambno akcijo. Žoga pa mu pada iz roke, nevarni položaj pa reši Boncelj. V 9. min. zopet nevarni položaj pred ljubljanskim golom, Jug pa reši v korner. V 10. min. korner za Ljubljano, ki je sedaj nekoliko v premoči. V 13. min. je začelo deževati. V 15. min. sledi lep napad Ljubljane. Lah si da žogo preveč naprej, sicer utegne oddati Šercerju, ki pa slabo strelja.

3:1 za Hašk

Sanse Ljubljane za izenačenje so se zelo zmanjšale, zlasti ker je postal veter zelo močan in vedno bolj dežuje. Napad Ljubljane igra zelo raztrgano. Tudi branilca sta nesigurna. V 24. min. prodoren napad Haška Hitrec dobi žogo, ki jo pa z roko namesti na nogo, česar sodnik ne vidi. Močno strelja. Toda žoga gre v out. V 25. min. zopet Hitrec strel. ki ga Logar brani. Minuto kasneje Hitrec ponovi svojo akcijo. a Logar reši s padcem V 30. min. gneča pred ljubljanskim golom. Logar v pad-

cu zopet brani in Jug pošlje žogo v korner, ki ga desno krilo Haška zabije v out. Joži se vidi, da je utrujen, tako da ne more izkoristiti lepih pasov, ki jih stalno dobi. V 33. min. brani Logar strel iz daljave 2 m v korner ki pa gre zopet v out. V 41. min. Jug zelo ostro odda Logarju, ki je komaj preprečil lasten gol.

Igra se je končala prijateljsko z zasluženim zmago Haška.

Sodnik Vasiljevič iz Beograda je bil zelo dober in objektiven.

Gradjanski : Slavijsa O 5 : 1 (3 : 0)

Zagreb, 14. marca

Istočasno kakor tekma Hašk : Ljubljana se je vrisla na igrišču Gradjanskega pred 2500 gledalci tekma med Gradjanskim in osiješko Slavijsjo.

Gradjanski je s slabo igro vendarle porazil svojega slabega nasprotnika. V vodstvo je prišel Gradjanski v 7. min. Brozović je lepo central, Lešnik prevzame volley in strelja neubranljivo v mrežo. V 11. min. doseže Pleše s krasnim strelom drugi gol, v 14. min. protivni strel proti Slavijsi, ki ga pretvori Kokotović. 3 : 0 za Gradjanski.

V drugem polčasu je zvišal Lešnik v 30. min. na 4 : 0, v 38. min. pa isti igralec, ki je predribal obrambo nasprotnika, na 5 : 0. V 44. min. je Slavijsa dosegla svoj četrti gol. Smelček ga je z glavo zabil po lepem napadu.

Borbe v podsavezni ligi

Trije favoriti, Slovan, Hermes in Železničar poraženi Tudi v Ljubljani znajo delati nered

V podsaveznom prvenstvu so se vršile prav zanimive tekme, ki so prinesle nekaj presenetljivih rezultatov. Omeniti je treba poraz Slovana od strani kranjskega moštva ter zmago Olimpa nad Hermesom in Celja nad Železničarjem. Tudi Maribor je imel s celjskimi Atletiki precej posla, vendar pa je rešil obe točki.

Kranj : Slovan 5 : 2 (2 : 2)

Precej dežja, mnogo hude krvi, a malo nogometna - to bi bila v dveh treh besedah glavna karakteristika tega srečanja. Napeta situacija, ki je tako značilna za ljubljansko skupino prvega razreda, je seveda dokaj vplivala na potek borbe, v kateri je obema moštvoima šlo ne samo za obe točki, temveč za vsak zgoditek.

Med tekmo sta bila dva vdora publike na igrišče, slabo znamenje za naše prilike na igriščih! Tudi v kočljivih situacijah se mora občinstvo privaditi nekoliko resnosti in dostojnosti.

Brez dvoma znata i eno i drugo moštvo nekoliko več zaigrati, kot sta v tej tekmi pokazali. Malo je vplivala nervoza, malo se je poznalo, da sta moštvi nastopili z rezervami, toda končni efekt je bil vseeno precejšnja nogometna mizerija. Kranjčani so začeli z veliko vemenco in je prve četrt ure kazalo, da hočejo odnesti partijo v naskoku. Slovanovci so se morali obupno otresati neprestanih napadov, in ker se je od vsega začetka prakticirala z obeh strani velika ostrost, je bilo že v naprej predvidljivo, da se ne bo vse srečno končalo. Do polčasa je sodnik držal vajeti krepko v rokah, igralci so parirali in tako je vsaj dotlej šlo brez kakih nezg. Kljub napadam Kranjčanov so prišli Slovanovci prvi v vodstvo. V 10. min. se je znael Keravec nenadoma sam pred kranjskim golom in potresel. Kranjčani se nadalje pritiskajo in v 14. min. zaključijo Jakše odločen napad z uspehom. V tem delu je igra zelo živa, ostra, žilava. V 19. min. izkoristi Jovanovič nesporazum kranjske obrambe in potisne v prazno, Slovan vodi 2 : 1. Nato je v 26. min. zelo kočljivo pred Slovanovim golom, vendar obramba reši v kot. Iz tega se pa rodi gol, žoga šviga pred golom sem ter tja, naposled najde pot do mreže. V 33. min. strelja Unterreiter enajstvo v vratarja, rezultat ostane do polčasa.

Po odmoru je kmalu prišlo do loma. Še prej si Kranj zagotovil vodstvo, v 4. min. bje Jakša prost strel skoro s kota, žogo spusta Gasperšič v mrežo. Odsej Kranjčani zaigrajo s prevladnostjo in Slovanovci se vsidrajo v njihovo polovico. V 11. min. nastopi kritična situacija. Sodnik izključi zaradi preostre igre Slovanovca Jovanoviča, gledalci posežejo vmeš in šele

Tekmo je avtoritativno sodil italijanski sodnik Datilo. Kaznoval je vsak najmanjši foul.

BSK : Concordia 0 : 0

Beograd, 14. marca.

Pred 2000 gledalci je zagrebška Concordia priredila pravo presenečenje. Zagrebško moštvo, za katero je po dosejanih tekmah že obveljalo ime »trepeka«, je v Beogradu samem izsililo proti dosedanjemu državnemu prvaku BSK neodoljen rezultat. BSK je bil izrazit favorit, Concordiajši so se odlikovali z zelo efektino in tehnično lepo igro ter je zlasti ožja obramba nudila vse čas odločen odpor, tako da so bili Zagrebčani popolnoma enakopraven nasprotnik.

Jugoslavija : Slavijsa S 1 : 0 (1 : 0)

Drugo presenečenje v Beogradu je bilo na igrišču Jugoslavije, kjer je rezerva Jugoslavije - prvo moštvo, ki je kakor zna no odstopovalo na Irsko - premagala Sarajevsko Slavijsjo. Te zmage niče ni pričakoval. Rezervno moštvo Jugoslavije je skoraj bolje nego prvo moštvo. Da bi imele to se malo več sreče, bi bil rezultat lahko še ugodnejši za Beograščane.

Jugoslavija je bila vse čas v premoči ter je diktirala tempo Sarajevčani v tehničnem oziru niso igrali slabo, toda moštvo je že v začetku igre izgubilo živce ter predvedlo zelo raztrgano igro.

Sodil je dobro g. Kario iz Skoplja.

Hajduk : Bask 3 : 1 (2 : 1)

Split, 14. marca.

Ob zelo slabem vremenu in močnem vetru je »majstor s moraz« porazil Baska. Publike 2000.

Hajduk je začel z velikim elanom ter je že v 5. min. po krasni kombinaciji notranjega tria dosegel vodstvo po Alujeviću. V 10. min. odda Lemešić Alujeviću, ta pa Elaveviću, Golman Beska Mirković leti proti Blaževiću, ta pa strelja mirno preko njegove glave in postavi na 2 : 0. Hajduk nekoliko popušča, saj se že zaveda svoje zmage. Beograščani igrajo sedaj nekoliko bolje ter dosežejo svoj edini gol v 27. min.

V drugem polčasu igra Hajduk proti vetru, toda kljub temu zelo odlično. Baskovci so le redko prestopili črto med svojimi in nasprotnikovim poljem. Hajdukov golman je srečel v tem času samo en strel.

Celjem in mariborskimi železničarji, ki se je končala z občutnim porazom Mariborčanov, ki so veljali za favorite. Kombinatorsno znanje obeh moštvev je bilo približno enako. Tehnično je bil železničar, ki je danes nastopil v močnejši postavi kakor zadnjič. Njegov napad pa je premočno povezan in neuguren, dočim je Celje igralo z elanom. Pri Celju se je zlasti odlikovala ožja obramba.

Tekma je bila živahna in fair. Takoj je železničar začel pritiskati, a tudi Celje izvede nekaj lepih akcij. Celjani pa niso znali izkoristiti niti ene od mnogih prilik. V 17. min. je Celje v napadu. Presinger II. da Gobcu točen predložek, ki ga ta pretvori z glavo sigurno v gol. Igra ostane izenačena, vse žoge pa postanejo plen obrambe, odnosno grede mimo gola.

Po odmoru skuša železničar z dobrimi potezami izenačiti, toda obramba Celja čisti. V 10. min. Gobec lepo centrira pred gol. Presinger I. zvišna na 2 : 0. Gostje popuščajo in Celje preide v lahno premoč, ki jo pa izkoristi šele v 34. min., ko pošlje Gobec po Slamičevem predložku zopet z glavo v mrežo, 3 : 0. Šele sedaj se gostje znajdejo in v 38. min. zniža Pavlin po onergični akciji na 3 : 1. Vsi nadaljni napori gostov, da izboljšajo rezultat, so ostali brez uspeha.

Sodil je g. Mrdjen strogo in točno. Predtekma med rezervama Celja in Atletikov je z 1 : 1 (1 : 0) ostala neodločena. Ljubljanski drugi razred: Svoboda - Mladika 1 : 2, Moste - Mars 2 : 4, Slavijsa - Korotan 2 : 1, Jadran - Grafika 1 : 0.

Maribor : Atletiki 2 : 0 (2 : 0)

Maribor, 14. marca

V nadaljevanju tekmovalnja za podsavezno prvenstvo so danes goslovali celjski Atletiki, ki so na Rapidozem igrišču odigrali svojo tekmo proti Mariboru. Za nastop Celjanov je bilo bore malo zanimanja, kajti današnji tekmi je prisostvovala komaj 54 poljuških gledalcev, tako da se je prireditev končala s precejšnjim primanjkljajem. Vrh tega je LNP določil sodnika iz Ljubljane, kar je pri mariborskih klubih povzročilo nevoljo, ker se klubi v provinci ilak morajo boriti s finančnimi težavami.

Današnja igra je bila v glavnem sveža in živahna in je v prvih potezah obetala visoko zmago Maribora. Toda kma'u se je pokazalo, da stvar ne bo šla tako enostavno in so končno morali domačini napeti vse sile, da so dosegli v 17. min. po Tičarju vodstvo, naker je Miloš v 25. min. zabil drugi gol. V nadaljnem poteku so si sicer Mariborčani prizadevali, da bi zvišali re-

zultat, toda vsi napori so bili zaman. V drugem polčasu se je vnela prava borba, toda obe obrambi sta bili precej previdni in nieta kar tako dovoljevali ugodnih prilik. Sicer sta imela oba napada po nekaj zrelih situacij, toda ostale so vse neizrabljene.

V splošnem je bila današnja tekma tudi za oko lepa in v megal dovoljene igre. Maribor je bil sicer znaten del igre v premoči in je sploh imel glavno besedo, toda na pad te premoči, ki je bila očitna zlasti v prvi polovici, ni znal izrabiti, kar gre predvsem na rovaš hiperkombinacije v kazenskem prostoru. V splošnem je enajstvo zadovoljilo, toda pogrešali smo danes požrtvovalnost in elan, s katerima vrlinama se moštvo Maribora navadno odlikuje. Očividno so domačini nasprotnika podcenjevali, kar bi se kmalu zelo bridko maščevalo.

Atletiki so se zopet pokazali kot borbeno moštvo z dobrim startom. Poudarjati je treba, da so bili Celjani vzorno disciplinirani ter igrali zelo fair. Napad so imeli sicer vse prvi polčas popolnoma raztrgan, toda v drugem polčasu se je ta del moštva odlično popravil ter izvedel precej nevarnih akcij, tako da je bila domača obramba v drugi polovici precej zaposlena. Kritično so vse čas igrali samo defenzivno, le proti koncu igre so se upustili tudi v pomoč svojemu napadu. Obramba je bila v celoti še dokaj zanesljiva.

Sodil je g. Lukežič iz Ljubljane. Zaradi discipliniranosti in fair igre obeh moštvev, je imel zelo lahko stališče.

V prvenstvu II. razreda je Gradjanski iz Čakovca porazil Slavijsjo (Pobrežje) z 3 : 1 (1 : 1).

Ostale nogometne tekme

- Murska Sobota: Mura : Drava (Ptuj) 5:1 (3:0)
Praga: Prvenstvo. Sparta : Nachod 4:0, Viktorija Žižkov : Kladno 1:1, Viktorija Plzen : Rusy 1:0. Zidenice : Bratislava 2:1, Slavijsa : Moravska Slavijsa 6:2, Plzen : Prostějov 2:1.
Dunaj: Prvenstvo. V soboto: Vienna : FAC 2:0. Sportklub : Postpost 2:2. V nedeljo sta bili dve senzaciji, namreč poraza Rapida in Avstrije. Libertas : Rapid 1:0, Admira : Wacker 1:0, FC Wien : Hakoah 0:0, Favoritner AC : Austria 2:1.
Rim: Prvenstvo. Roma : Juventus 3:1, Genova : Fiorentina 2:1, Milano : Bari 4:0, Bologna : Napoli 2:1, Lazio : Sampierdarena 2:1, Novara : Triestina 2:1, Lucchese : Alessandria 1:0, Ambrosiana : Torino 2:1.
Budimpešta: Prvenstvo. Ferencváros : Szeged 3:1, Neuzeti : Kispest 4:1, Pföbus : Buda 0:0, Budafo: III. okraj 2:1, Újpest : Haladás 6:1, Elektromos : Boeskal 4:1.

Slovenci vodijo v kolesarskem sportu

Kolesarski savez ostane v Zagrebu - Zanimive dirke v Sloveniji

Zagreb, 14. marca

Danes se je nadaljevala glavna skupščina Kolesarskega saveza, ki je bila zadnjič od policije prekinjena. Na dnevnem redu današnje skupščine so bile samo volitve novega odbora in slutanostji.

Slovenski klubji so opustili svojo zahtevo glede prenosa saveza iz Zagreba v Ljubljano, imeli pa so z zagrebško opozicijo veliko večino in z njo tudi izvolili novi upravni odbor po svoji volji. Novi odbor, ki je bil izvoljen s 27:4 glasovom, je naslednji:

Predsednik Rosenberg (Zagreb), podpredsednik Kolar (Zagreb), Gorjanc (Ljubljana) in Ames (Beograd), tajnika Ferrari in Kržič, tehnični referent Gregore.

V odboru so Slovenci Fišer (Maribor), Hlebič (Maribor), Čajko (Slovenjegradec), v nadzornem odboru pa Steinbücher in inž. Lah, oba iz Maribora. V odboru so še vsi predsedniki podsavezov. Načelnik zbora esolnikov je Fajš Mirko iz Celja.

Akademsko smučarsko prvenstvo

Planica, 14. marca

V Planici so se danes nadaljevale akademsko smučarske tekme, ki jim je zelo nagajalo slabo vreme. Proga, dolga 14 km, je bila tehnično zelo dobro izpeljana in ne pretežka. Deževje jo je pa popolnoma pokvarilo in je zaradi tega stavila na tekmovalce velike fizične zahteve.

Proga je vodila od doma Ilirije proti Podkorenu in se je spet vračala proti domu. Nastopilo je skupno 15 tekmovalcev akademikov, izven konkurence pa tudi državni reprezentant Knap (Ilirija), ki je dosegel najboljši čas dneva. Rezultati so bili naslednji:

1. Kessner (Gradec) 1:18:55, 2. Foggy (Leoben) 1:23:32, 3. Močnik (Jaso) 1:23:40. Drugi najboljši Jugosloven je bil Podkrajsek (Jaso), ki je s časom 1:32:30 zasedel 7. mesto, dočim so 4. do 6. mesto zasedli akademiki iz Leobna in Gradca.

Jugoslovenski akademski prvak je postal Močnik, po univerzali za nacionalno prvenstvo si je pa osvojila prvo mesto Ljubljana. 2. Zagreb, 3. Beograd. V mednarodni konkurenci je bil vrstni red isti, le, da si je prvo mesto priborila tehnika Leoben. Izven konkurence je dosegel Knap čas 1:16:50.

Organizacija prireditve je bila odlična. Po končanem tekmovalstvu so bili v Ilirijem domo razglašeni rezultati. Tekmovalci, zlasti tuje goste, je v imenu uradnih ljev pozdravil g. Zebot, za Gradec, oziroma Leoben sta se pa zahvalila gg. Rögger in dr. Mitsche, ki sta izrazila željo, da bi naši akademiki prihodnje leto sodelovali na akademskem prvenstvu v Avstriji.

Cross country v Mariboru

Maribor, 14. marca

Danes dopoldne se je vrisla na stadionu Železničarja prva letošnja lahkoatletska prireditve, in sicer so nastopili dolgoletni, ki so se borili za prvenstvo Zveze slovenskih klubov ter prvenstvo Maribora v cross countryju. Večja je startalo 61 atletov, članov Železničarja, Rapida in Maratona iz Maribora, Jugoslavije iz Celja in Pla-

ne iz Ljubljane. Organizacija je bila brezhibna. Glavni rezultati so bili:

Seniorji, 5000 m: 1. Germovšek (Maraton) 17:51, 2. Podpečan (Železničar) 18:12, 3. Končan (Jugoslavija) 18:13.1.

Juniorji C, 2500 m: 1. Schmalczer (Rapid) 8:57, 2. Stojšek (Maraton) 8:43.1, 3. Košir (Planina) 8:56.2, 4. Rottner (Železničar) 8:58.1.

V končni klasifikaciji za prvenstvo Zveze slovenskih klubov je dosegel Maraton 43. Železničar pa 35 točk, v tekmovalju za prvenstvo Maribora Železničar 97, Maraton 91 točk.

Himen. Znana gorenjska sportnica in zasluzna delavka v smučarskem sportu, učiteljica Minca Rebičeva se je večraj poročila v Mojstrani s posestnikom Zupanom Rudijem iz Mojstrane. Simpatični in splošno znani sportnici naše iskrene čestitke!

Objave

Nov grob. Večraj je nenadoma premrlni g. Ivan Kurat, industrijec v Domžalah. Pogreb bo v torek ob pol 16. na domačem pokopališče. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

Propagandni teden »Učite se glasbec i produktivni kole Glasbene Matice in drž. konservatorija, se začne danes, in sicer bo prva produkcija ob četrti na sedem v malski filharmonični dvorani. Danes nastopijo gojenici otroškega glasbenega vrta. Starše in mladino vabimo k poseju. Jutri nastopi sola Glasbene Matice, in sicer njen klavirski in violinski oddelček. Začetek prav tako ob četrti na 19., to pot pa v veliki dvorani. Natančen epored se dobi v knjigarni Glasbene Matice za 3 Din in velja obnemem za vstopnico.

Veliko tihotapstvo kokaina

Njujorška policija je zaplenila veljkansko množico kokaina. Njegovo vrednost cenijo na več sto tisoč dolarjev. Pripeljala ga je noka ladja ki je last ene največjih mednarodnih tihotapških tolp. Po natančnej preiskavi je policija odkrila 600 zabojev blaga med dvojnimi stenami ladje. Tri mežence je že prežela na to pošiljko in nadaljnja posledica bo sedaj morda ta, da bo razkrita več tihotapških družbo, ki imajo svoje zastopnike od Amerike do Kinejske.

Delovanje Rdečega križa v naši banovini

Občni zbor banovinskega pododpora je izpričal živahno delavnost naše vodilne humanitarne organizacije

Ljubljana, 14. marca.

Ob veliki udeležbi delegatov iz vse Slovenije se je dopoldne vršil v mestni zbornici občni zbor banovinske organizacije Rdečega križa, našega vodilnega humanitarnega društva. Zborovanje je vodil predsednik dr. Krejči, na čigar predlog so zborovalci pred prehodom na dnevni red poslali dvajsetno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., pozdravno brzojavko predsedniku RK Nj. Vis. knezu-namestniku Pavlu in pismene pozdrave glavnemu odboru v Beogradu.

Ko so bile odpravljene otvoritvene formalnosti, je tajnik, višji svetnik Skalar prečital poslanico, ki jo je glavni odbor naslovil na vse odbore v kraljevini, ki poudarja med drugim, da je RK dosegel ob koncu lanskega leta rekordno število članstva, odkar obstoji: v državi deluje 1474 odborov in 850 poverjenstev, v katerih je združenih 165.349 članov, pomladek pa je organiziran na 3761 šolah, tako da deluje 14.975 dijaških pododborov s 42.887 člani. Za podporo v stiskah in nesrečah je glavni odbor nakazal posameznim lokalnim organizacijam 230.000 Din. V teku jeseni in zime je 105 odborov organiziralo 174 tečajev za prostovoljne bolničarje in bolničarke, ki jih je dovršilo v celem 3794 osebah, med njimi 2.600 vojnih obveznikov in 1.194 žena. Za opremo bolnišnic RK in za sanitetne potrebe, posameznim odborov je glavni odbor nakazal 347.375 Din rednega in 2.195.000 izrednega kredita.

Iz predsednikovega poročila povzemamo, da je nedavno poteklo 18 let odkar smo Slovenci pričeli z delom RK. Od leta 1933. pa do konca lanskega leta je število rdečih križarjev naraslo od 5.605 na 13.408, članstvo podmladka pa je v zadnjih letih padlo od 29.023 na 19.220. V splošnem napravila društvena bilanca vtis, da doseženi uspehi niso v pravem razmerju z vloženim trudom in s stroški, ki so potrebni za vzdrževanje aparata, vendar pa je velikega pomena tudi moralno delo, ki ga ni mogoče izkazati v suhih številkah. Ponoč banovinske organizacije je njeno lepo urejeno, za dve kompletni bolnišnici pripravljeno in še z drugo potrebno robo dobro založeno skladišče, ki ga vzorno oskrbuje upravnik ravnatelj Jagodič. Razen tega ima naš RK izdaten sklad za prvo pomoč, ki je vsak hip na razpolago, kakor hitro nas doleti nesreča, prav tako pa so naša tudi velika skladišča glavnega odbora in tam zbrani denarni fondii.

Podrobneje delovnega poročila odbor na skupščini ni podajal, ker je izšlo že v posebni brošuri. Iz obširne, pregledno sestavljene knjižice povzemamo, da je delo na terenu precej težavno, ker v naših krajih še

zmerom prevladuje nekakšno nerazpoložene naspoti RK, ki izvira še iz predvojnih časov, ko je bilo društvo domena skoraj samih visokih osebnosti in nam nenaklonjenega tujega življa. Mnogo je vplivala na razvoj, zlasti pa na število članstva tudi redukcija službenih prejemkov državnih nameščencev, po kateri je odpadlo mnogo vnetih sodelavcev. Med 13.408 člani, kolikor jih je bilo ob koncu preteklega leta, so bili posamezni stanoviti zastopniki: trgovci in obrtniki 1216 rednih in 462 podpornih članov, kmetovalci 565 in 451. priratni nameščenci 382 in 277, zdravniki 213 in 5, delavci 171 in 317, odvetojniki in notarji 164 in 6, banovinski in občinski nameščenci 163 in 253, duhovniki 101 in 20 itd. Na področju banovinskega odbora deluje razen ljubljanskega pododpora še 23 okrajnih in 120 občinskih odborov ter 1 okrajno in 146 krajevnih poverjenstev. Na samarjanskih tečajih je diplomiralo 112 novih samarjanskih in samarjank, bolničarski tečaj pa so dali 285 novih bolničarjev in bolničark. V pomladku je na 223 šolah organiziranih 19.151 mladih samarjanov, a še pred enim letom je njih število znašalo 37.784. To nazadovanje gre v dobrni smeri na rovaš znižanja prejemkov državnih uslužbencev, zavoljo katerega je mnogo učiteljev popustilo v delu, nekaj pa bo krivo bržkone tudi splošno ubozovanje prebivalstva. Na 102 šolah postujejo prirodne lekarnje pomladka, na 38 šolah delujejo kuhinje, v katerih prejema hrano 2400 otrok. Ob začetku novega šolskega leta pa se je delo za organiziranje mladine vidno poživilo in v februarju je bilo že 330 šol, ki imajo svoje por adke.

Po kratki debati v katero so med drugim posegli dekan Tomazič iz Trebnjega, župnik Vrbanjšek iz Dolnje Lendave in prof Sever z Jezice, je bil na predlog predsednika nadzorsva ravnatelja Pretnarja soglasno sprejet absolutni odbor s posebno pohvalo blagajniku Mešku in upravitelju skladišča ravnatelju Jagodiču. Pri volitvah je bil izvoljen novi odbor, v katerem so predsednik dr. Krejči, podpredsednika dr. Fetič in ravnatelj meštanske šole Hočevar, odborniki: častna dvorna dama Tavčarjev, inšpektor Wester, glavni knjigovodja Mestne hranilnice Mešek svetnik Gregorka, prof. Sever, v nadzorstvu pa ravnatelj Pretnar, prof. Jeran in ravnatelj meštanske šole Tona Gasparič z Rakeka. Za delegate na glavno skupščino so bili izbrani dr. Fetič, ravnatelj šibic iz Celja, dr. Vidic iz Kamnika, tajnik Skalar, blagajnik Mešek in zastopnik samarjanov Senk. Na koncu je občni zbor obravnaval še samostojne predloge nekaterih krajev in okrajnih odborov, ki jih je banovinsko vodstvo dooblaš predelalo in jih strnilo v vrsto sklepov, ki so bili soglasno sprejeti.

razne podatke iz Anglije, ki presenečajo, zlasti če jih primerjamo s našimi, kjer je mlekarstvo prepuščeno samo sebi. V drugih državah je prevzela država vso oskrbo mleka, ker le ona more s strogimi predpisi in kontrolo nad čistoto in zdravjem živine, mlekarskih delavcev, hlevov, transporta in mlekarj napravit, da je mleko ljudem koristno. Tudi v Ljubljani vrši mestni fizikat kontrolo mleka z uspehom, vendar pa ni mogoče, da bi fizikat preprečil uvoz nečistega mleka, ker je čistota mleka odvisna izključno od poseameznega producenta, ker le on more s svojim ravnanjem doseči, da bo mleko neokuzeno. Kontrola je lažja, če se vrši trgovina mleka v enotni organizaciji. Predavatelj je zaključil z besedami, da je mleko hranilo, ki mu je treba posvečati največjo pažnjo.

Nato je prevzel besedo tajnik Zveze mlekarskih združev Benko. V svojem izbrinim predavanju, podprtim s statističnimi gradivom, je omenil med drugim, da se da z racionaliziranim in organiziranim mlekarstvom, pri čemer mora sodelovati država, kakor tudi kmetje sami, podpreti našo kmetijstvo, ki je gospodarsko depresivno obučilo najbolj zaradi neorganiziranosti. V Ljubljani, kjer se porabi nad 6 milijonov litrov uvoženega mleka na leto, bo treba ustanoviti združeno centralno mlekarstvo, ki bo štela na eni strani kmete s pravico ceno na drugi strani bo pa le taka mlekarja mogla vršiti kontrolo nad mlekom, kar danes ni mogoče, ker prodaja mleko v mestu nad 1000 mlekaric. Vsak meščan porabi povprečno 3,1 decilitra mleka na dan, kar je zelo malo v primeri z Nemčijo (4 del.), Novosko (6,8), Dansko (7,2), Angleško (9,2), Švico (10,4). Tudi poraba masla in sira je na posamez-

nega Ljubljancana na leto mafna in sicer komaj 1 kg, dočim porabi Dunajčan 4 kg surovega masla. Le organiziranje kmetov v zadruge bo omogočilo pametno trgovsko politiko v mlekarstvu in s tem pravične cene. Za to vprašanje se mora zavzeti tudi oblast, da bodo iz mlečne trgovine izrinjeni posredovalci, ki škodujejo i konzumentom i producentom. K besedi se je oglašil kot zastopnik v Ljubljani in korporiranih kmetov, ki je pojasn njihovo težavno polajaz ter se zavzel za centralno mlekarstvo, ki naj bi upoštevala vse mestne in okoliške producente. Govorili so še Rigler, Florjancič, Puš, Pavlič in nekateri organizatorji združništva, ki so poudarjali, da le združništvo mora ugodno rešiti probleme našega mlekarstva.

Navzočni so sprejeli resolucijo, v kateri ugotavljajo, da cene mleka pajojo pod produktivne stroške, da naj se konzum mleka in sploh mlečni trg v Ljubljani organizira, pri čemer naj pomagajo vsa upravna oblastva, da z administrativnimi predpisi in materialnimi sredstvi pomagajo izvesti mlekarstvo združništvo, ki bo izpodrinilo prekupevalce. Sprejet je bil tudi predlog, da se ustanovi odbor upravnih oblastev in posameznih mlekarskih organizacij, ki bo proučil to vprašanje in izvedel etnotno organizacijo. Predsedujoči je zaključil zborovanje, katerega so se udeležili zastopniki oblastev, mlekarske šole in združenj, s pozivom, naj vsi delujejo slobodno, ker je le v združeni organizaciji rešitev kmetov in se tudi mlekarstvo vprašanje da rešiti le s pomočjo združenj.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

FOTOAMATER

Iz amaterskega gibanja

Fotoklub Ljubljana: V tork tožnja pri umetni luči, praktične demonstracije, vodi Marjan Pfeifer: Kamere s seboj. V petek izbira prvega gradiva za slikovno centralo. Na klubske večere so prijatelji kluba stalno vabljeni - Klub pripravlja za konec maja razstavo del svojih članov v Jakopičevem paviljonu. Predstavila se bodo dela, ki so v zadnjih dveh letih ponesla sloves slovenske fotografije po vsem svetu in ki jih specialno Ljubljana še ne pozna. Razstava bo ob enem pokazala, da se v ljubljanskem klubu goji tudi fotografija praktičnega značaja. Trije posebni oddelki bodo posvečeni tujko propagandni in domoznanski fotografiji. Tako da bo en oddelk obsegal samo planinske, drugi samo ljubljanske slike.

Nad vse zanimivo statistiko prebčuje glasilo Italijanske fotografske zveze (A. L. A.) »Fagine fotografiche«. Iz njegovih podatkov je razvidno, da so jugoslovenskim amaterjem od junija 1934. do junija 1935. sprejeli na mednarodnih razstavah 97 del in so bili s tem številom med petdesetimi državami na 23. mestu. V letu 1935/36. (od junija do junija) pa je število razstavljenih jugoslovenskih del doseglo 396. Jugoslavija je predsedala s 23. mesta mahoma na 10. mesto in je prišla tako tik za mnogo večjo Italijo, ki se je v obeh letih držala 9. mesta, a je po številu razstavljenih del zaradi znižanja v dobi sankcij celo nazadovala (prvo leto 507, drugo 426 del). Te številke seveda ne morejo biti popolnoma točne, ker je pač težko zbrati podatke z vseh (250 do 300) mednarodnih razstav, vendar bodo do vrstnem redu držav prilično ustrezale. V drugem polletju lanskega leta pa se je Jugoslavija po vrstnem redu povzpela golvvo še višje, saj je samo iz statistike ljubljanskega fotokluba razvidno, da so lani njegovi člani na zunanje internacionalne poslali skoraj 1000 del (!!), pri čemer je bil njih odstotek sprejetih del izredno visok, namreč 63 odstotkov (normalno sprejemajo na internacionalkah okrog 30 odstotkov doposlanih del). In sploh je treba poudariti, da vzdržuje ljubljanski klub glavno breme naše fotografske reprezentance v svetu ne da bi se našim činiteljem z redkimi izjemami niti sanjalo kakšno propagando vrši s tem za našo državo in državo. Seveda vršijo naši amaterji to delo na račun lastnih žepov in odgovornim činiteljem se še manj sanja, da bi bilo treba njih prizadevanje podpreti pa ne samo z občujbami in lepimi besedami. Naj pomirimo še to, da so fotoamaterske organizacije drugod (n. pr. baš čemena italijanska zveza in zveza nemških amaterjev) pod posebno zaščito države in lokalnih činiteljev, ki pod-

Za amatersko knjižnico

Agfa-Photoblätter št. 3. so posvečeni fotografiji na avtomobilskih vožnjah in z motornimi vozili kot glavnim motivom, obravnavajo pa še mnogo drugega. Tako bi omenili zanimivi članek, ki nas pouči, kakšno spoštovanje izkazujejo Japonci umetniški fotografiji v svojih domovih. Tehnika bo zanimala članek o novih dognanjih glede fiksacije pozitivov, našli boste tudi dragoceno načrt za gradnjo električne kopirne ure in še marsikaj v krajših sestavih in nasvetih. odlične, kakor vedno v tem mesečniku, so slike, med njimi pomladni motiv Jugoslovena Bartoleja iz Petrovgrada. List je poceni in ga dobite v vsaki trgovini s fotografskimi potrebščinami.

Der Satrap končuje v marcu obširna, sistematična in bogato ilustrirana navodila za slikanje portretov in skupin in v domu. Isto tako bogato ilustriran članek obravnava zimske in snežne posnetke. Marsikatero dobro zrna se da izuščiti iz premissih razlag in tehničnih podatkov k slikam. Ta številka objavlja tudi prve posnetke, ki so bili nagrajeni na zadnjem natečaju trdve Voigtlander. Ta tvrdka je ob tej priliki razdelila 5000 mark. List se dobiva isto tako v fotografskih trgovinah.

Popravek. V zadnji številki je treba brati v članku »Tehnika fotografskega snemanja«, prvi odstavek »K drugi točki, da trajno rumenece razen za ortokromatski material pomen kvečjemu za pankromatski tipa a, in ne tipa b, kakor je polvaril tiskarski škrat.

Iz akvaristove torbe

O železobetonskem akvariju in rdečeglavi mreni

Ker so akvariji s štirimi stranskimi stekli precej dragi, je priporočiti železobetonske, ki prav tako ustrezajo namenu. Vzemi mo za primer akvarij z 200 litri v razmerju 50 krat 50 krat 80. Dno in tri strani so iz železobetona, debele 4 cm, samo na četrti strani je nameščeno steklo. V cement so vdolane 5 mm debele železne šibice.

Zmes cementsa in peska je 1:3, a tej smesi je dodati nekaj cerazita. Če ne računamo gradiva za kalup, bi stal akvarij 800 Din. Stekljeno stransko ploščo je vdolati v obliki okna. Zatem se prepleska akvarij z zmezo cementsa in cerazita, da postanejo stene popolnoma goste. Tak akvarij stoji obrnjen s stekleno stranjo proti oknu, a oddaljen je 1 m od okna. Ribe pazujemo z okenske strani. Treba bo najti izdelovalca takih akvarijev, ki so se v inozemstvu dobro obnesli, zlasti pri nekaj razstavljajo domačih ribic, kjer je bilo izdelanih 10 dvo-strešnih posod.

Ker smo pravkar omenili domače ribice, za katere se v splošnem manj zanimamo kakor za tujezemke, je treba ugotoviti, da najdemo ta ošitek vedno tudi v strokovni literaturi inozemstva, in res je, da so domače ribice mnogim akvaristom nezname. Večina tujezemk zahteva toplo vodo in se dem mesecev v letu jim jo moramo ogrevati, kar je spojeno z znatnimi stroški. Priznati moramo, da so toplovodnice pestrejšee kakor večina domačih rib, tudi je med toplovodnicami mnogo več vrst, ki so po veličnosti prikladnejše za akvarije, kar vse pa ne opravičuje zanemarjanja ribe rodne grude.

V tem času se začneja ženiti tudi naš ljubki peddirk, ki zaupa svoje ike počostim in rednim školjkam. Iz Indije je pa prispela preteklega leta njemu po obliki trupa zelo podobna ribica, namreč rdečeglava mrena (Barbus nigrofasciatus), samo, da ji je repna plavut malo bja zarezana, ne zraste pa čez 6 centimetrov. Luske so precej velike in svedlo obrobljene, glava rdeča. Med škrgami in repno plavutjo so 3 počezne proge. Hrbtna, trebušna in podrepna plavut so črne, prsni plavuti pa meddirodeči. Samec je zlasti pri drsti v krašni halji, med tem ko so ike nje bolj bele, kar velja tudi za ostale mrene toplovodnice in za domačega peddirka.

Rdečeglava mrena se drsti pri toploti 25 do 30 stopinj na isti način kakor rdeča mrena (Barbus conchonus) in tudi odgoja mlaščev je ista. Ker se večina rib loh ne samo lasnih iker, temveč tudi mladicev, je treba premešitati parček po preteku medenih dni v drug akvarij, sicer večina iker kmalu izgine, zatem pa tudi mladici, ki vise v obliki 1 in pol mu dolgih tenkih črtic na steklih in rastlinah. V začetku jim je donosati najdrobnejšega planktona. Samooki in vodne bolhe so takim malokom nevarni in jih moramo odstraniti takoj po drsti s etaršji vred.

Požar je napravil iz noči dan

Zalog pri Ljubljani, 14. marca. V noči na petek so zbudili prebivalce Zaloga in okoliških vasi gasilski rogovi. Kmalu po polnoči je bilo, ko je začel goreti velik kozolec dvojniki, last gostilničarja in posestnika Gradiška. Ker je bil kozolec poln suhe detelje, na njegovo rešitev ni bilo misliti in so ga prihiteli gasilci prupustili svoji usodi in se omejili na to, da so varovali druga poslopja. Škoda znaša okrog 40.000 Din.

Bolgarske planine na umetniški razstavi

Ljubljana, 14. marca. V Jakopičevem paviljonu je bila danes ob 11. otvorjena razstava akvarelov Pavla Francaličkoga, odličnega slikarja in planca iz aSmukova v Bolgariji. K otvoritvi je prihitelo lepo število občinstva, med katerim smo opazili tudi mnogotero predsednika mestne občine go Adlešičev in načelnika kulturnega oddelka g. dr. Moleta, zastopnikaka prosvetnega oddelka banke uprave g. Široka in upravnika Narodne galerije g. Zormanca. Goša je v imenu SPD in Jugoslovensko-bolgarske lige predstavil občinstvu predsednik Pustoslavček, nato pa so si obiskovalci z zanimanjem ogledali razstavo, ki obsega okrog 80 akvarelov, pretežno planinskih motivov, in ki je napolnila dveje dvoran. Razstavo toplo pripravljamo.

Pestani in ostani član Vodnikove družbe!

da bo kakor pri vseh avstrijskih dobrodelnih znamkah zelo omejena.

Angleške znamke za kronanje

Napovedali smo že posebne nove izdaje za kronanje, ki jih bodo dobile vse kolonije. Kakor smo zvedeli, so znamke za Novi Zeland že tiskane. Obsegajo tri vrednote in sicer po d. svetlo rdečo, po 2½ d. temno vijšnjevo in po 6 d. rumeno.

Novo znamke

Združene države: V spomin na ameriško armado in mornarico sta izšli 15. januarja dve znamki po 2 c v živo rdeči barvi. Na prvi je naslikan sedmi predsednik Združenih držav Andrew Jackson (1767 — 1845). Njegova slika je v medalljonu na levi, na desni pa je general Scott (1786 — 1866). V sredi je pogled na Jacksonovo prestolnico. Druga znamka kaže staro jadrnico, ob straneh pa sta narisana admiral Decatur in Macdonough.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je v soboto 13. marca ob pol 9. zvečer po dolgem in mučnem trpljenju umrl previden s tolažili sv. vere naš ned vse ljubljni soprog, brat, stric in svak, gospod

JOSIP ŠKORJANC

govnik poduradnik v pokoju

Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v ponedeljek 15. marca ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča. Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi sv. Danijela v tork 16. marca ob 8. zjutraj.

Neopozabnega pokojnika pripravljamo v molitev in blag spomin! CELJE, dne 14. marca 1937.

Zalujoča sopraga IVANA ŠKORJANC in ostalo sorodstvo.

Za ureditev mlečnega trga

Ljubljana popije letno nad šest milijonov litrov mleka, ki ga dovažajo nad 1000 mlekaric — Vprašanje osrednje združne mlekarne

Ljubljana, 14. marca. V lovski sobi Mikličevega hotela so se danes mlekarji na pobudo Zveze mlekarskih združenj v Ljubljani zbrali na anketi o vprašanju, kako izboljšati slovensko mlekarstvo v korist producentov in konzumentov. Govorniki so se v glavnem sklicevali na ljubljanske razmere, to pa zato, ker jim je gradivo o njih na razpolago in ker bo ugodna rešitev tega vprašanja lahko služila za vzgled ostalim predelovalcem banovine.

Zborovalci so si izvolili za predsednika sestanka Lovra Novaka iz Naklega pri Kranju, ki že dolgo let deluje za povzdigo našega mlekarskega združništva. Predsednik je predal besedo mestnemu zdravniku dr. Misu, ki je predaval o mleku in narodnem zdravju. Uvodoma je poudaril da je mleko tako važen činitelj, da že sarnega poraba mleka kaže, kako visok nivo dosega posamezen narod na gmotnem in na kulturnem polju. V naprednih in kulturnih državah je konzum mleka največji. Ker pa je mleko pripravno sredstvo za prenašanje bolezni, se mora s tem pro-

Maja dobimo nove dobrodelne znamke

Naša poštna uprava namerava izdati leto posebno serijo dobrodelnih znamk kot nekakšno nadaljevanje lanskikh s sliko kraljice Marije. Izdanih bo 100.000 serij, ki bo do veljave v poštnem prometu od 1. maja do 31. julija. Serija bo obsegala štiri vrednote in sicer po 50+50 par. 75+75 par. 1,50+1 Din ter 2+1 Din.

Znamke bodo kazale sliko kraljevičev Tomisava in Andreja ter bodo tiskane že na novih strojih. V kakšni vrsti tiska, se ni znano.

Filatelistična razstava v letu 1937.

V Bratislavi bodo priredili nemška in češka društva splošno državno razstavo znamk, ki bo trajala od 31. oktobra do 2. novembra. Češka poštna uprava bo za to priložnost, kakor smo že pisali, izdala dve posebiti spominski znamki.

V Parizu bo ob času svetovne razstave tudi velika razstava znamk od 18. do 27. junija. Oficijelno se bo imenovala »EXIP« (Première Exposition Internationale Philatélique). Francoska poštna uprava je napovedala za to razstavo dva posebna priložnostna bloka in razpisala subskripcijo za naročila, ki je potekla že 31. decembra in ni. Vsa naklada je bila trkrat prodana tako da bodo dobili bloke le »ici, k, so se prvi javili, ker poštna uprava nakladi zaradi večjega povpraševanja ne niji povražiti. Tako kaže vse, da bo ta blok kmalu precej drag.

Razstavo znamk pripravljajo tudi v Pragi. Zaradi nje je nastal v česu h listih velik spor. Razstavo so namreč sklenili oficijelno imenovati »Praga«, čemu pa pravijo, da je ime njihove prestolnice »Praha« in hočejo videti v imenu Praga žalitvo nacionalnih občutkov. Čudno je, la česa na-

kega niso odkrili Nemci, ko je iavela njihova razstava v Leipziguruaden latinske naslov »Lipsiac«. Tudi za to razstavo, ki bo mednarodna, bosta izšli dve posebni znamki.

Novo avstrijske spominske znamke

Avstrijska poštna uprava namerava izdati posebne spominske znamke za stoletnico, kar vzdržuje »Dunavska paroplovna družba« promet na Dunavu. V letu 1887. je namreč začel voziti prvi parnik »Maria Ana« redno med Linzem in Dunajem. Za stoletnico družbe bodo volike svečanosti.

Tri spominske znamke, ki jih mislj izdati poštna uprava v Avstriji, bodo imele naslednje slike: na znamki po 12 grošev bo stari parnik »Maria Ana«, na znamki po 24 grošev sedanjji moderni brzi parnik »Franz Schubert«, na najvišji vrednoti po 64 grošev pa največji dunavski tovorni parnik »Osterreich«. Spominske znamke bo do izšle v začetku junija. Barve bodo iste kakor pri frankovnih listih vrednot. Nakla-

FILATELIJA

Vohunske znamke med svetovno vojno

Katalogi znamk omenjajo da so bile med vojno ponarejene znamke osrednjih držav, namenjene za vohunsko službo. Ker so nekateri o tem dvomili, se je oglašil v najboljsem francoskem glasilu filatelistov »Echou de la Timbrologie« dr. Terwagne, vodja propagandnega belgijskega društva »Domovina in svoboda«, ki je potrdil obstoj teh znamk in pojasn njihov nastanek.

Znamke so bile izdelane v Angliji za propagando v Nemčiji. Znano je bilo, da so agenti antante razpošljali med nemške čete letake, brošure in knjige v nemškem jeziku, ki so pozivali Nemce, naj se vdajo, in sploh skušali delati zmedo med njimi. Za razpošljanje takih tiskovnih je bilo treba seveda kupiti nemške znamke in propagandni material oddajati na nemških poštah v zasledenih krajih. Nakupovanje prevelikh količin znamk pa bi zbudilo sum. Zgodilo se je celo, da so enega izmed agentov, ki je kupil večjo količino znamk, zaprli. Tečaj so angleški prijatelji dr. Terwagne preskrbeli potrebno količino nemških znamk, rdeče po 10 penigov ter sivo vijšnjevo po 15 penigov.

Nemci teh znamk niso med vojno odkrili. Ko je bil konec vojne, je vse preostale znamke razdelil dr. Terwagne med francoske vojske, ki so odšli na fronto ob Renu, da so se jih posluževali za svoje dopisovanja. Zavezniki so ponaredili in isti namen tudi avstrijske in še nekatere druge znamke.

Španske znamke

Iz španije prihajajo neprestano nove znamke. Sprejemati jih je treba seveda z veliko rezervno, ker se ne ve, katere so res izšle uradno, in katere so samo ploščepokulacije. Zanimat jih moremo samo zabeležiti, upamo pa, da omo o njih lahko v kratkem napisali kaj več.

Vlada je izdala posebno znamko po 50 centimov v temnovijšnji barvi. Znamka kaže slavnega španskega slikarja Velasqueza. V Sevilji lepjo na pisma poleg rednih znamk tudi posebno dodatno znamko po 5 centim. v vijšnji barvi. Znamka kaže v slabi izdelavi sevilsko stolnico in njeno okolico. Zgoraj ima napis, in sicer v enem kotu številko 5, v drugem »c.c. c.«, spodaj pa je označba »PRO SEVILLA.«

V Corogni je izšla znamka po 10 centimov in rjavi, rdeči in rumeni barvi s sliko viteza na konju. Zgoraj ima napis: »POP. LA PATRIA.«, v sredi na levi številko 10, spodaj pa »VIVA ESPAÑA.«

Za križarsko vojno proti mrazcu poznamo doslej štiri različne znamke, ki so vse po 10 centimov. Vijšnjevo s sliko, deklice v snegu, rjavo s sliko vojaka nad strelskim jarkom, podolgasto vijšnjevo, ki kaže dva vojska in top ter rdečo, ki ima na eni strani sliko vojaka s čelado, na drugi pa sliko vasi.

Razen tega lahko zabeležimo še štiri dobrodelne znamke po 5 centimov. Ena je izšla v Cadizu, dve v Grenadi in ena v Sevilji. Uporniška vlada je na svojem ozemlju izdala dovoljenje, da se smejo v notranjem poštnem prometu, če ni pravih znamk, uporabljati tudi koleki in znamke za brzojavke in pobotnice.

Vlada je izdala v Alicante posebno rjavo znamko po 5 c. s sliko mladega mlčanika. Znamka ima spodaj napis: »MILICIAS POPULARES.«